

Požární sport

Lucie Kasalová

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lucie Kasalová**
Osobní číslo: **L20087**
Studijní program: **B1032A020002 Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Požární sport**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši s důrazem na monografie, studie, statí a články, jakož i koncepční materiály orgánů státní správy.
2. Pojednejte o problematice požárního sportu a jeho vývoji u Hasičského záchranného sboru České republiky.
3. S využitím zvolených metod proveďte analýzu vlivu požárního sportu na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky.
4. Na základě zjištěných skutečností navrhněte případná doporučení ke kvalitnější úrovni požárního sportu.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. NITRA, Josef, *Pompiéři, požárníci, hasiči: Dějiny českého hasičství*. Praha: Triton. 2020. ISBN 978-80-7553-848-2.
 2. PRAVIDLA POŽÁRNÍHO SPORTU, Praha: Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR – částka 10/2018. 2018. ISSN MV-3183-1/PO-IZS-2018.
 3. RAFFEL, Shan W, *Fire Dynamics for Firefighters*. Druhé. London: Aus-Rescue. 2021. ISBN 064514200X.
- Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **5. května 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 5.5.2023

Jméno a příjmení studenta: Lucie Kasalová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je věnována problematice požárního sportu. Hlavním cílem práce je analyzovat a následně vyhodnotit, jaký vliv má požární sport na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky a v závěru práce navrhnout opatření pro případná zlepšení. Práce se dělí na dvě části. Na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části jsou vysvětleny pojmy požární ochrany, Hasičského záchranného sboru České republiky, jednotek požární ochrany, požárního sportu, disciplíny Toughest Firefighter Alive, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska a dotazníkového šetření. Praktická část se věnuje metodě dotazníkového šetření a následně je vyhodnoceno, jaký vliv má požární sport na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky. Proto v závěru práce byla navržena opatření pro případná zlepšení.

Klíčová slova: Hasičský záchranný sbor České republiky, požární ochrana, požární sport, sbor dobrovolných hasičů

ABSTRACT

The bachelor's thesis deals with an issue of the firefighting sport. Main task of this thesis is to analyze and evaluate the influence of firefighting sport on the quality of professional training of Fire and Rescue Service of the Czech Republic and at the end of thesis to propose measures for possible improvement. The thesis is divided into two parts - the theory part and the practical part. In the theory part are concepts of fire protection, Fire Rescue Service of the Czech Republic, fire protection units, firefighting sports, the Toughest Firefighter Alive discipline, Association of Firefighters of Bohemia, Moravia and Silesia and a questionnaire survey. In the practical part with the help of the questionnaire survey is to determine what effect the firefighting sports have on quality of professional training of the Fire Rescue Service of the Czech Republic. Therefore, measure for possible improvements were proposed at the end of the work.

Keywords: Fire Protection, Fire Rescue Service of the Czech Republic, Fire Sport, Voluntary Fire Brigade

Touto cestou bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Václavu Loškovi, CSc. za jeho odborné vedení, cenné rady, čas a trpělivost při vypracování této práce. Mé poděkování patří i Richardu Vašíčkovi, který dotazník sdílel na svých webových stránkách Fire Sport Aréna, a tím tak zajistil vysokou míru vyplněnosti. Dále bych chtěla poděkovat všem respondentům, kteří poskytli potřebné informace a pomohli mi tak s dotazníkovým šetřením. Velké díky patří celé mé rodině, za jejich trpělivost a podporu během celého průběhu studia.

„Když spadneš, není důležité pouze vstát, ale pokračovat dál ve své cestě.“

Lucie Kasalová

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POŽÁRNÍ OCHRANA	12
1.1 HISTORIE POŽÁRNÍ OCHRANY	12
1.2 PRÁVNÍ NORMY	12
1.2.1 Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.....	12
1.2.2 Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů	13
1.2.3 Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.....	13
1.2.4 Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů	14
1.2.5 Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů	14
1.2.6 Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých zákonů	15
2 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY	16
2.1 HISTORIE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY	16
2.2 PRÁVNÍ NORMY	16
2.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY	17
2.3.1 Generální ředitelství	18
2.3.2 Hasičský záchranný sbor kraje.....	18
2.3.3 Záchranný útvar	18
2.3.4 Školská a vzdělávací zařízení.....	19
2.4 HLAVNÍ ČINNOSTI HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY.....	19
2.5 SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	19
2.6 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	20
2.7 SDRUŽENÍ HASIČŮ ČECH, MORAVY A SLEZSKA.....	20
3 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY	21
3.1 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY.....	21
3.2 SYSTÉM JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY	21
3.3 DOJEZDOVÉ ČASY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY	23
4 POŽÁRNÍ SPORT	24
4.1 HISTORIE POŽÁRNÍHO SPORTU	24
4.2 VÝBAVA POŽÁRNÍHO SPORTU.....	24
4.3 JEDNOTLIVÉ DISCIPLÍNY POŽÁRNÍHO SPORTU	24
4.3.1 Požární útok	25

4.3.2	Štafeta 4x100m s překážkami	26
4.3.3	Výstup do 4. podlaží cvičné věže.....	27
4.3.4	Běh na 100m s překážkami	29
4.4	TOUGHEST FIREFIGHTER ALIVE NEBOLI NEJTVRDŠÍ HASIČ PŘEŽIJE.....	29
4.4.1	Historie Toughest Firefighter Alive	30
4.4.2	Charakteristika disciplíny Toughest Firefighter Alive.....	30
5	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	31
5.1	METODY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	31
5.2	DOTAZNÍK.....	31
5.3	TYPY OTÁZEK V DOTAZNÍKU	31
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	33
6	ANALYTICKO-EMPIRICKÁ ČÁST.....	34
6.1	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	34
6.2	SHRNUTÍ A ZHODNOCENÍ VÝSLEDKU DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	49
7	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	51
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	54
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM GRAFŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	62
	SEZNAM PŘÍLOH.....	63

ÚVOD

Požární sport je jedním z hlavních prvků fyzické přípravy profesionálních hasičů, především pro udržení fyzické zdatnosti a rozvoje pohybových vlastností. Charakter disciplín požárního sportu napomáhá ke zvyšování odolnosti, vůle, rozhodnosti, disciplinovanosti, odvahy a napomáhá ke správnému a rychlému řešení složitých situacích při požárních zásazích. V dnešní době se však požární sport stal velice oblíbeným i mezi dobrovolnými hasiči. Podle odhadů z roku 2022 provozuje požární sport v České republice 355 468 členů organizovaných v 7 635 sborech dobrovolných hasičů. Pro příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky (HZS ČR) je požární sport přínosný díky jeho speciální všeobecné tělesné přípravě.

Aktivně se požárnímu sportu věnuji již 14 let, od kategorie mladších žáků jsem soutěžila převážně v disciplíně požárního útoku. Od kategorie dorostu až po kategorii žen, jsem se věnovala jednotlivým disciplínám požárního sportu, a také se stala členkou dorostenecké, později i ženské reprezentace ČR. Neustále se pohybuji v okruhu profesionálních hasičů, kteří požární sport vykonávají, jak ve svém zaměstnání, tak i ve svém volném čase. Díky načerpaným zkušenostem během mého působení v požárním sportu, jsem chtěla dojít k závěru, zda požární sport napomáhá ke kvalitě profesní přípravy HZS ČR. To bylo také hlavním důvodem vzniku této práce.

Cílem bakalářské práce je analyzovat a následně vyhodnotit, jaký vliv má požární sport na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky a v závěru práce navrhnout opatření pro případná zlepšení.

Zkoumaným souborem byli profesionální hasiči Hasičského záchranného sboru České republiky ze všech krajů ČR. Pro výzkum byla využita jedna z kvantitativních metod empirického výzkumu veřejného mínění, neboli dotazníkové šetření. Pomocí dotazníkového šetření, mezi profesionálními hasiči Hasičských záchranných sborů České republiky, byly zaznamenány výsledky, které jsou vysokým přínosem této práce. Tato metoda výzkumného šetření byla zvolena především z důvodu jednotného sběru dat, jednoduššímu vyplňování pro všechny věkové kategorie respondentů, a také aby zajistila snadné vyhodnocení odpovědí. Díky této metodě bylo možné sesbírat velké množství dat, ve velkém rozsahu, a to pomocí internetu, kdy respondent mohl dotazník vyplnit on-line. Otázky byly sestaveny takovým způsobem, aby zahrnovaly možné podoblasti problematiky požárního sportu.

Výsledky dotazníkového šetření byly vyjádřeny pomocí grafů, které ukazují číselné i procentuální hodnoty v jednotlivých zodpovězených otázkách od všech respondentů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POŽÁRNÍ OCHRANA

Hlavním cílem požární ochrany je vytvoření podmínek pro účinnou ochranu života, zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. Každý občan České republiky je povinen počínat si tak, aby nezapříčinil vznik požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířat a majetku. Při zdolávání živelních pohorom, požárů a jiných mimořádných událostí je povinen poskytnout přiměřenou osobní pomoc, pokud se sám nevystaví vážnému nebezpečí nebo ohrožení života svého či osoby blízké. (Česko, 1985)

1.1 Historie požární ochrany

Historie požární ochrany sahá až do období Starověkého Říma, kdy v neustále rostoucím impériu žilo čím dál tím více lidí, v hustě obydlených městech. Například v roku 6 našeho letopočtu zničil jediný požár čtvrtinu všech budov ve středu Říma. Požár neustal, do té doby, než spotřeboval veškerý hořlavý materiál. Kvůli těmto požárům začaly ve Starověké římské říši vznikat oddíly mužů, které měly v případě požárů, uhasit a zamezit šíření požáru. Tyto oddíly mužů byly nazývány Vigilové a byly předchůdci dnešních hasičů a policistů. Později se Vigilové účastnili výcviků a byli rozděleni do jednotek po celém území a plnili povinnosti preventivních hlídek ve dne a hlavně v noci, kdy většina požárů vznikala. (Pecka, 2022)

1.2 Právní normy

Požární ochrana spočívá ve zjištění a zhodnocení vlivů z hlediska možnosti vzniku požáru. Snaží se snížit jeho pravděpodobnost vzniku a připravit se k provedení rychlého a účinného zásahu. (Raffel, 2021)

1.2.1 Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky nabyl platnosti dne 29. 05. 1998 a účinnosti dne 29. 05. 1998. Řadí se do ústavního práva a je rozdělen do třinácti částí.

Čl. 2 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky, v platném znění stanoví, že:

- (1) „*Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je-li třeba plnit*

mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. “

(2) *„Nouzový stav a stav ohrožení státu se vyhláší pro omezené nebo pro celé území státu, válečný stav se vyhláší pro celé území státu. “ (Česko, 1998)*

1.2.2 Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně nabyt platnosti dne 17. 12. 1985 a účinnosti dne 1. 7. 1986. Řadí se do pracovního práva a je rozdělen do osmi částí.

§ 18 zákona č. 133/1985 Sb., v platném znění stanoví, že:

„Každý je povinnen v souvislosti se zdoláváním požáru:

- a) provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,*
- b) uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření,*
- c) ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení,*
- d) poskytnout osobní pomoc jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce. “ (Česko, 1985)*

1.2.3 Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému nabyt platnosti dne 9. 8. 2000 a účinnosti dne 1. 1. 2001. Řadí se do správního práva a je rozdělen do čtyř částí.

§ 1 zákona č. 239/2000 Sb., v platném znění stanoví, že:

„Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného (dále jen "krizové stavy"). (Česko, 2000)

1.2.4 Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení nabytí platnosti dne 9. 8. 2000 a účinnosti dne 1. 1. 2001. Řadí se do srpávního práva a je rozdělen do tří částí.

§ 1 zákona č. 240/2000 Sb., v platném znění stanoví, že:

- (3) *„Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.“*
- (4) *„Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje určování a ochranu evropské kritické infrastruktury.“* (Česko, 2000)

1.2.5 Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR nabytí platnosti dne 7. 12. 2015 a účinnosti dne 1. 1. 2016. Řadí se do srpávního práva a je rozdělen do deseti částí.

§ 1 zákona č. 320/2015 Sb., v platném znění stanoví, že:

- (1) *„Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „hasičský záchranný sbor“) je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi.“*
- (2) *„Hasičský záchranný sbor se podílí na zajišťování bezpečnosti České republiky plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a dalších úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy.“* (Česko, 2015)

1.2.6 Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých zákonů

Zákon č. 241/2000 Sb., hospodářských opatření pro krizové stavy nabyl platnosti dne 09. 08. 2000 a účinnosti dne 01. 01. 2001. Řadí se do daňového práva a je rozdělen do devíti částí.

§ 1 zákona č. 241/2000 Sb., v platném znění stanoví, že:

(1) „Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí¹, nouzový stav², stav ohrožení státu³ a váleční stav⁴ (dále jen "krizové stavy") a přijetí hospodářských opatření pro vyhlášení krizových stavů. “

(2) Zákon stanoví pravomoc

- a. vlády,*
- b. ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obce s rozšířenou působností (dále jen „správní úřad“)*
- c. orgánů územních samosprávných celků při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. “ (Česko, 2000)*

Podle Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru České republiky v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021 narostl počet požárů o 29 %, což bylo především zapříčiněno březnovými přírodními požáry, které byly způsobeny suchem a nedbalostním chováním lidí. Proto je velmi důležité požární ochranu znát a maximálně předcházet riziku vzniku a zapříčinění požáru. (Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru České republiky, 2023)

¹ § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

² Čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

³ Čl. 7 ústavního zákona č. 110/1998 Sb.

⁴ Čl. 43 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

2 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY

Hasičský záchranný sbor České republiky je jednotný bezpečnostní sbor, který je organizační složkou Ministerstva vnitra České republiky. Jeho hlavním úkolem je chránit životy, zdraví obyvatel, zvířata, majetek, životní prostředí před požáry a krizovými situacemi, ale také před jinými mimořádnými událostmi. (Česko, 2015)

Podle § 4 zákona č. 239/2000 Sb., v platném znění stanoví, že:

(1) „Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen "hasičský záchranný sbor"), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky.“ (Česko, 2000)

2.1 Historie Hasičského záchranného sboru České republiky

První profesionální hasičský sbor v České republice vznikl již v roce 1853 na území Prahy. V roce 1864 ve Velvarech byl založen první český dobrovolný hasičský sbor měst a obcí. Pouze v některých větších městech byly založeny jednotky požární ochrany z povolání. (Nitra, 2021) V současné době v přípravách státu na mimořádné události hraje stěžejní roli Hasičský záchranný sbor České republiky, ať se jedná o dopravní nehody, průmyslové havárie nebo živelní pohromy. Hasičský záchranný sbor České republiky je také jeden z hlavních koordinátorů integrovaného záchranného systému, který v případě mimořádné události sjednocuje všechny záchranné složky státu. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023)

2.2 Právní normy

Hasičský záchranný sbor České republiky je zřízen na základě zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru, který vymezuje jeho základní úkoly.⁵

Dále se Hasičský záchranný sbor České republiky řídí nařízením vlády:

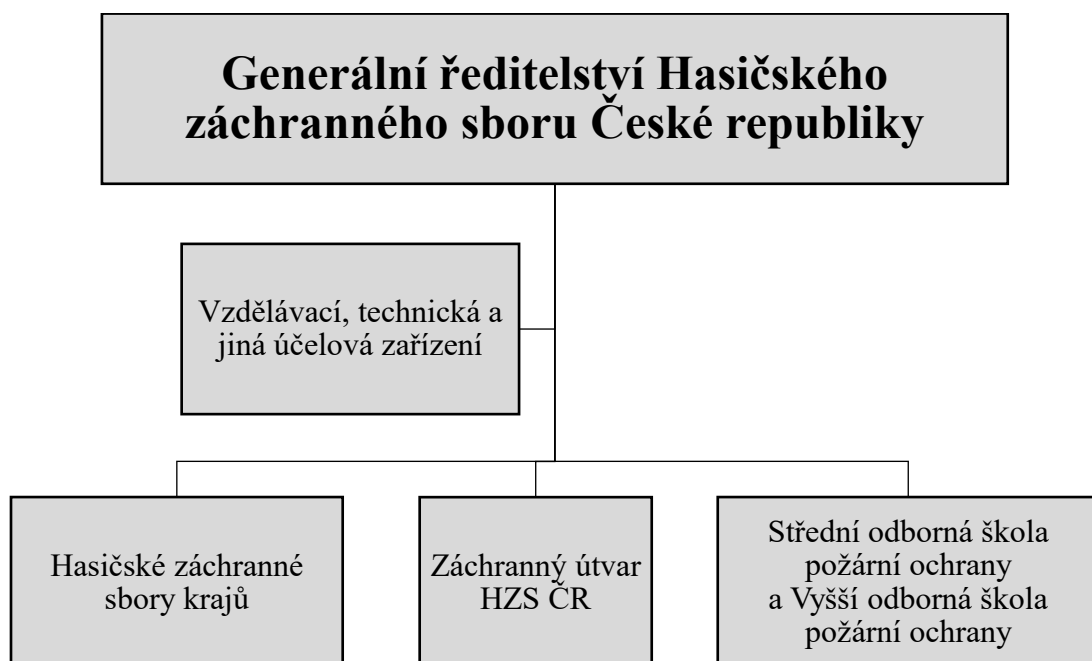
- **Nařízení vlády č. 34/1986 Sb.** o jednorázovém mimořádném odškodňování osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany. (Česko, 1896)

⁵ Právní normy jsou také zmíněny v kapitole 1. Požární ochrana, v podkapitole 1.2 Právní normy, 1.2.5. Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů.

- **Nařízení vlády č. 462/2000 Sb.**, k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 sbírky, o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). (Česko, 2000)
- **Nařízení vlády č. 463/2000 Sb.**, o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právními osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva. (Česko, 2000)
- **Nařízení vlády č. 172/2001 Sb.**, k provedení zákona o požární ochraně. (Česko, 2001)
- **Nařízení vlády č. 352/2003 Sb.**, o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek dobrovolných hasičů obcí nebo podniků. (Česko, 2003)

2.3 Organizační struktura Hasičského záchranného sboru České republiky

Organizační strukturu hasičského záchranného sboru tvoří generální ředitelství, 14 hasičských záchranných sborů krajů, záchranný útvar Hasičského záchranného sboru České republiky a Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany. (Česko, 2015)

Obrázek 1 Organizační struktura HZS ČR (Česko, 2015)

2.3.1 Generální ředitelství

Generální ředitelství je součástí Ministerstva vnitra ČR, kde v čele stojí generální ředitel hasičského záchranného sboru a je to nejvyšší orgán ve struktuře HZS ČR. Generální ředitelství vykonává úkoly ministerstva na úseku požární ochrany, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva, nebo na úseku krizového řízení, s výjimkou veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. (Česko, 2015)

Generální ředitel řídí náměstky generálního ředitele, ombudsmana Hasičského záchranného sboru České republiky, tiskového mluvčího, velitele Hasičského útvaru ochrany Pražského hradu. (Česko, 2017)

2.3.2 Hasičský záchranný sbor kraje

Každý hasičský záchranný sbor kraje si svoji organizační strukturu určuje sám a s jinými hasičskými sbory krajů se může organizační struktura lišit, neboť každý kraj je svým způsobem specifický a jeho potřeby jsou rozdílné. Organizační struktura hasičských záchranných sborů kraje by však měla vycházet z organizační struktury Hasičského záchranného sboru České republiky. V čele Hasičského záchranného sboru kraje stojí ředitel a velmi důležitým prvkem je Krajské ředitelství Hasičského záchranného sboru, které řídí a koordinuje činnost na území kraje v rámci svých vlastních územních odborů. Důležitou roli také mají Krajská operační a informační střediska, která se věnují jednotám požární ochrany, podporou především v oblasti operačního řízení a nyní slouží jako centrum krizové komunikace pro linku 112. (Česko, 2015)

V současné době se jedná o 14 hasičských sborů krajů po celé České republice. Na celém území České republiky je rozmístěno 241 stanic hasičského záchranného sboru a zhruba 6 861 hasičských zbrojnic dobrovolných hasičů. V průběhu let dochází ke zřizování nových stanic, ale také k jejím redukacím, proto počet stanic není nikdy konečný. (Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru České republiky, 2023)

2.3.3 Záchranný útvar

Záchranný útvar je organizační složkou státu, v jeho čele stojí velitel útvaru. Záchranný útvar plní úkoly jednotky požární ochrany při řešení krizové situace nebo mimořádné události a úlohu vzdělávacího zařízení. Zároveň se záchranný útvar podílí také na obnově území, které postihla mimořádná událost nebo krizová situace a provádí odbornou přípravu podle zákona o požární ochraně. (Česko, 2015)

2.3.4 Školská a vzdělávací zařízení

Škola poskytuje vzdělání v oblasti požární ochrany, integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Řadí se do ní například Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku – Místku. Mezi další vzdělávací a technická střediska či účelová zařízení patří Školní a výcvikové zařízení Hasičského záchranného sboru České republiky, Institut ochrany obyvatelstva, Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany a Hasičský útvar ochrany Pražského hradu. (Hanák, 2019) V čele školy stojí ředitel, který je jmenovaný generálním ředitelem Hasičského záchranného sboru České republiky. (Česko, 2015)

2.4 Hlavní činnosti hasičského záchranného sboru České republiky

Hasičský záchranný sbor se podílí na zajišťování bezpečnosti České republiky, a to především plněním a organizováním úkolů požární ochrany, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a dalších úkolů. Podmínky jsou stanoveny v zákonech o hasičském záchranném sboru a v jiných právních předpisech. (Fire Brigade Reports and Investigations, 2013) Hlavní oblast činnosti Hasičského záchranného sboru České republiky je zásahová činnost, která spočívá v likvidaci požárů, následků mimořádných událostí a jiných živelních pohrom. (Česko, 2017)⁶

2.5 Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů (SDH) je dobrovolnický spolek, který funguje na úseku požární ochrany. SDH je vedený podle zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů. Sborny dobrovolných hasičů jsou spojeny do Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Samotné sbory jsou poté vedeny členy výboru, které jsou na určité volební období voleni valnou hromadou sboru. Sbor se může dále členit na jednotlivé kategorie. Například se dělí do soutěžních družstev mužů, žen, dorostů, dorostenek, mladších a starších žáků, ale také do přípravy. (www.dh.cz, 2023) Sborny dobrovolných hasičů jsou právně samostané, ale také mohou být organizačními složkami občanských sdružení, a to například ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, v České hasičské jednotě nebo v Moravské hasičské jednotě. (Hasičské noviny, 2022)

⁶ Charekterizováno také ve skriptech Ochrana obyvatelstva a krizové řízení. (Kolektiv autorů, 2015)

Mezi činnosti SDH patří vedení historie sboru v kronikách, budování družstev a vyhledávání nových členů, společně se podílet na vytváření společenských akcí pro děti i dospělé, úklid obce a jejího okolí, sběr železa a papíru od občanů obce. SDH se také podílí na přípravě na sportovní sezónu a nadcházející závody. Každý rok SDH pomáhají čistit naši zemi od odpadků a nepořádku v projektu 72 hodin a pravidelně se podílí na sbírce Český den proti rakovině.

2.6 Jednotka sboru dobrovolných hasičů

Jednotkou sboru dobrovolných hasičů se rozumí výjezdová skupina dobrovolných hasičů, která se řídí zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Jednotka je vedena velitelem jednotky, který má svého zástupce, ten je zvolen velitelem jednotky. Do následujícího rozčlenění jednotky patří velitel družstev, strojník, hasiči a další. Mezi hlavní činnosti patří provádění záchranných a likvidačních prací na úseku požární ochrany a udržování akceschopnosti jednotky na zásah a připravenost jednotlivých členů. (Česko, 1985)

2.7 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen SH ČMS) vzniklo dne 9. dubna 1991 a od 1. ledna 2014 se stalo spolkem. SH ČMS má celostátní působnost. Řídí jej výkonný výbor, za který jedná starosta. SH ČMS je nejpočetnější organizací, která sídlí v České republice a k roku 2023 má evidováno celkem 355 468 členů organizovaných v 7 635 sborech dobrovolných hasičů. V organizaci je také vedených 62 935 dětí a mládeže ve věku do 18 let. (www.dh.cz, 2023)

Jak zde bylo výše zmíněno, hasičské záchranné sbory a sbory dobrovolných hasičů jsou nejpočetnější organizací v České republice. Již mladí hasiči se ve svých sborech učí důležité věci, jako jsou například první pomoc, zdravotvěda, co se čím hasí a co dělat v případě nouze či mimořádné události. To vše je vedeno formou zábavy a hry. Tím tak mladí hasiči získávají velmi přínosné a podstatné informace, které si lehce zapamatují a jednou jim mohou zachránit život, nebo zachránit život někoho jiného.

3 JEDNOTKA POŽÁRNÍ OCHRANY

Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí jsou zpravidla jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí, jednotky hasičských záchranných sborů podniku, případně jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku. (Vilášek, Fiala, Vondrášek, 2014) Základním posláním jednotek požární ochrany je primárně chránit lidské životy, zdraví obyvatel, majetek, životní prostředí před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí, a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. (Česko, 1985)⁷

3.1 Organizační struktura jednotek požární ochrany

§ 65 zákona č. 133/1985 Sb., v platném znění stanoví, že:

(1) „Jednotkami požární ochrany jsou:

- a) jednotka hasičského záchranného sboru zřízená jako jednotka hasičského záchranného sboru kraje, jednotka generálního ředitelství nebo jednotka záchranného útvaru hasičského záchranného sboru, která je složena z příslušníků hasičského záchranného sboru (dále jen "příslušník") určených k výkonu služby na stanicích hasičského záchranného sboru,*
- b) jednotka hasičského záchranného sboru podniku, která je složena ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří vykonávají činnost v této jednotce jako své zaměstnání, (dále jen "zaměstnanec podniku"),*
- c) jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která je složena z fyzických osob, které nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání,*
- d) jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, která je složena ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání.“ (Česko, 1985)*

3.2 Systém jednotek požární ochrany

Jednotka požární ochrany představuje organizovaný systém, který má pod sebou odborně způsobilé hasiče a veškerou požární techniku. Aby tento systém dokázal pokrýt celé území

⁷ Další definice jednotek požární ochrany je uvedena ve skriptech Ochrana obyvatelstva a krizové řízení. (Kolektiv autorů, 2015)

České republiky, tak se musí rozčlenit do šesti kategorií jednotek požární ochrany. (Hanák, 2019)

Jednotka požární ochrany I

Jednotka hasičského záchranného sboru, která v případě mimořádné události zajišťuje výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1+3), družstev (1+5) nebo jejich kombinaci. Jednotka se musí ze stanice na místo zásahu dostavit nejdéle do 20 minut a poskytuje odbornou pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti. (Česko, 1985)

Jednotka požární ochrany II

Jednotka hasičského záchranného sboru, ve které jsou členi v hlavním pracovním poměru nebo v poměru vedlejších, zabezpečuje výjezd jednoho nebo dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zavádí se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000. Jednotka požární ochrany II musí být na místě zásahu do 10 minut od výjezdu ze stanice. (Česko, 1985)

Jednotka požární ochrany III

Jednotka sboru dobrovolných hasičů, která má pod sebou členy, kteří práci vykonávají dobrovolně, zabezpečuje výjezd jednoho či dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zavádí se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000. Tato jednotka má dojezdový čas 10 minut od výjezdu ze stanice. (Česko, 1985)

Jednotka požární ochrany IV

Je jednotkou hasičského záchranného sboru podniku, která může být zavedena právnickou, nebo fyzickou podnikající osobou. Po sepsání dohody tato jednotka poskytuje zvláštní techniku na žádost operačního střediska hasičského záchranného sboru České republiky. (Česko, 1985)

Jednotka požární ochrany V

Je jednotkou sboru dobrovolných hasičů obce, která zřizuje družstvo o zmenšeném početním stavu hasičského družstva. (Česko, 1985)

Jednotka požární ochrany VI

Je jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku. Může být zajištěna právnickou, nebo fyzickou podnikající osobou. Po sepsání dohody tato jednotka poskytuje zvláštní

techniku na žádost operačního střediska Hasičského záchranného sboru České republiky a to zpravidla na základě písemné dohody. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023)

3.3 Dojezdové časy jednotek požární ochrany

Podle kategorie zařazení jednotky jsou nastaveny dojezdové časy jednotek požární ochrany.

Než se stanovené časy dojezdů jednotek požární ochrany k mimořádné události určily, muselo se brát v potaz, jaká může být míra hrozícího nebezpečí, jaký může být počet obyvatel v daném území, jaký může být počet vzniklých mimořádných událostí v jednom roce, a také se musí brát v potaz charakteristika území. Hlavní podstatou dojezdových časů je dostatečný počet sil a prostředků v době mimořádné události ve správný čas a na správném místě. (Česko, 1985)

Tabulka 1 Dojezdové časy jednotek požární ochrany (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023)

Kategorie jednotky Požární ochrany	JPO I	JPO II	JPO III	JPO IV	JPO V	JPO VI
Doba výjezdu v minutách	2	5	10	2	10	10
Územní působnost v minutách	20	10	10	Není	Není	Není
Počet jednotek PO na území hl. m. Prahy	10	0	18	8	15	8
Druh jednotky PO	ZHS kraje	SDH obce	SDH obce	HZS podniku	SDH obce	SDH podniku

Dle Statistické ročenky 2022 v současné době zajišťuje tuto pomoc 246 jednotek HZS ČR, z toho 7 524 hasičů, 92 jednotek HZS podniků, z toho 3 066 hasičů, 6 232 JSDH obcí, z toho 79 213 hasičů a 100 JSDH podniků, z toho 1 022 hasičů. (Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru České republiky, 2023)

4 POŽÁRNÍ SPORT

Požární sport je sport, který je spojen s lehkou atletikou a s určitými prvky a operace z práce profesionálních hasičů při zásahu. Při plnění disciplíny požárního sportu je velmi důležité, aby závodník vyvinul dostatečnou rychlost, mrštnost, obranost, zdatnost, nebál se překážek ani výšek, aby byl schopen uhasit plameny, měl dostatečnou sílu a vytrvalost na dokončení jednotlivých disciplín. Cílem požárního sportu je zvláště zvyšování koordinace a fyzické připravenosti profesionálních hasičů a dobrovolných hasičů, kterou potřebují pro výkon svého povolání při zásahu v místě mimořádné události. Požární sport pro dospělé se skládá ze čtyř disciplín, dvě disciplíny jsou individuální a dvě jsou týmové.⁸ (Kulhavý, 2010)

4.1 Historie požárního sportu

Kořeny požárního sportu v České republice sahají k náčelníkovi Hlavní správy požární ochrany České republiky Ing. Pavlu Stokláskovi, který v roce 1967 ze své cesty do bývalého Sovětského svazu, donesl nové poznatky o požárním sportu do České republiky. Ing. Pavel Stoklásek se tak stal jedním ze zakladatelů a velkých progarátorů požárního sportu v České republice. (Hanák, 2019)

4.2 Výbava požárního sportu

K plnění disciplín požárního sportu je zapotřebí používat řadu technického vybavení, bez kterého by se požární sport neobešel. Veškeré technické vybavení, potřebné pro plnění disciplín požárního sportu, je dohledatelné v Technické příloze pravidel požárního sportu. Jakékoli disciplíny požárního sportu by sportovec měl být schopen vykonat na drahách s pevným, umělým nebo přírodním povrchem. Veškerá výbava požárního sportu je uvedena v Příloze P I: Výbava požárního sportu.

4.3 Jednotlivé disciplíny požárního sportu

Jednotlivé disciplíny požárního sportu se dělí na individuální a týmové. V individuální disciplíně soutěží každý sám za sebe a do této kategorie patří běh na 100 metrů s překážkami a výstup do 4. podlaží cvičné věže. V týmových disciplínách jsou sestavena družstva, která

⁸ Podle Barbory Škodové je definice požárního sportu následující: „Úkolem požárního sportu je zvyšování koordinace a fyzické připravenosti profesionálních hasičů, kterou potřebují pro výkon povolání. Dále je to sportovní odvětví, které přešlo z činnosti prověřovací a volnočasové do dynamicky se rozvíjejícího sportu. Požární sport spojuje atletickou přípravu spolu s pohybovými činnostmi vycházejících z činnosti hasičů zasahujících u mimořádných událostí. Tento sport rozvíjí fyzické schopnosti, koordinaci, psychickou odolnost, disciplinovanost a rozhodnost při řešení různých situací.“ (Škodová, 2014)

soutěží v kolektivu. Do týmových disciplín se řadí požární útok a štafeta 4x100 metrů s překážkami. Jednotlivé disciplíny jsou rozděleny do jednotlivých kategorií pro muže a ženy. Pro každou kategorii jsou stanovena jiná pravidla obtížnosti zdolání jednotlivých disciplín. (Česko, 2018)

4.3.1 Požární útok

Požární útok je přezdívaný jako “královská” disciplína požárního sportu a ve vyšších soutěžích je ostatním disciplínám nadřazen. Patří k nejvíce se podobající činnosti hasičského záchranného sboru a jednotek požární ochrany při jejich zásahu. Požární útok je složen ze sedmičlenného družstva, tudíž se řadí do týmové disciplíny. Samotná disciplína začíná přípravou. Soutěžící si k základně připraví potřebný materiál s náradím k dokončení pokusu a od povelu rozhodčího “Na základnu” a písknutí na píšťalku se měří doba stanovená na přípravu pokusu, která trvá 5 minut. Během 5 minut si sedmičlenný tým musí nachystat motorovou stříkačku, savice, sací koš, hadice, proudnice, rozdělovač do takové podoby, aby co nejrychleji dokončil svůj pokus. Žádná hadice nesmí přesahovat přes hranu základny, je povolena pouze vyčnívající savice, která se ale nesmí dotýkat země a mezi ozuby spojek na hadicích i mezi šroubením (košem a savicí) musí být mezera 0,5 centimetrů. Po nachystání základny na pokus se družstvo přesouvá ke startovní čáře, během startování nesmí být motorová stříkačka zapnutá a čeká na pokyn startujícího. Ve startovacím prostoru jsou připraveny dvě čáry. Jedna čára je přípravná a druhá je startovní. Závodníci stojí před přípravnou čarou a rozhodčí dává pokyn ke startu “závodníci na místa, připravte se”, v této chvíli závodníci připraví do nízkého, polovysokého nebo vysokého startu a čekají na pokyn “pozor”, závodníci se připraví na očekávaný start a po vystřelení startovací pistole mohou vyběhnout a plnit disciplínu. V případě, že jeden nebo více závodníků vyběhlo předčasně, před vystřelením startovní pistole, musí se start opakovat. Pokud ten stejný závodník nebo i jiný závodník opět vyběhne předčasně, družstvo ztrácí svůj pokus a pokus je označen za neplatný. Od startovní čáry běží družstvo k základně, nastartuje motorovou stříkačku, spojí všechny hadice, tím vytvoří přívodí, dopravní a útočné vedení a musí nastříkat oba terče nebo je sestříknout. V průběhu pokusu se vodní nádrž průběžně doplňuje. Pokus končí signalizací obou terčů nebo po sepnutí časomíry po nastříkání obou terčů. Konečný čas požárního útoku se odvíjí od pozdějšího sestříknutého terče. (Škodová, 2014)

4.3.2 Štafeta 4x100m s překážkami

Štafeta 4x100m s překážkami se řadí do týmové disciplíny. Jedno družstvo se skládá ze čtyř členů a každý má svůj úkol v jednotlivých částí štafety. Družstvo má na disciplínu 4x100m s překážkami, včetně umístění náradí a rozmístění soutěžících na dráze, 5 minut na přípravu. Štafeta se skládá ze čtyř úseků po 100 metrech a každý závodník družstva se může účastnit běhu pouze jednou. V prvním úseku štafety soutěžící zdolává domeček, ve druhé dráze překážku, ve třetí dráze zdolává kladinu, zapojuje hadice do rozdělovače a proudnice a v posledním úseku musí člen štafetového týmu uhasit oheň, zapálený v kádi s kapalinou. V době přípravy na pokus se na posledním úseku štafety vlévá do středu nádrže petrolej s vodou a každý závodník se připraví na značky ke svému úseku, do rozběhového úseku a čeká na pokyn startéra. Samotný start začíná na prvním úseku, kde závodník čtyřčlenného týmu štafety zahajuje pokus, v ruce drží žebřík a startuje s ním. Držený žebřík může přesáhnout startovní čáru podle potřeby a ruce soutěžícího mohou také přesahovat, pokud se dotýkají žebříku.

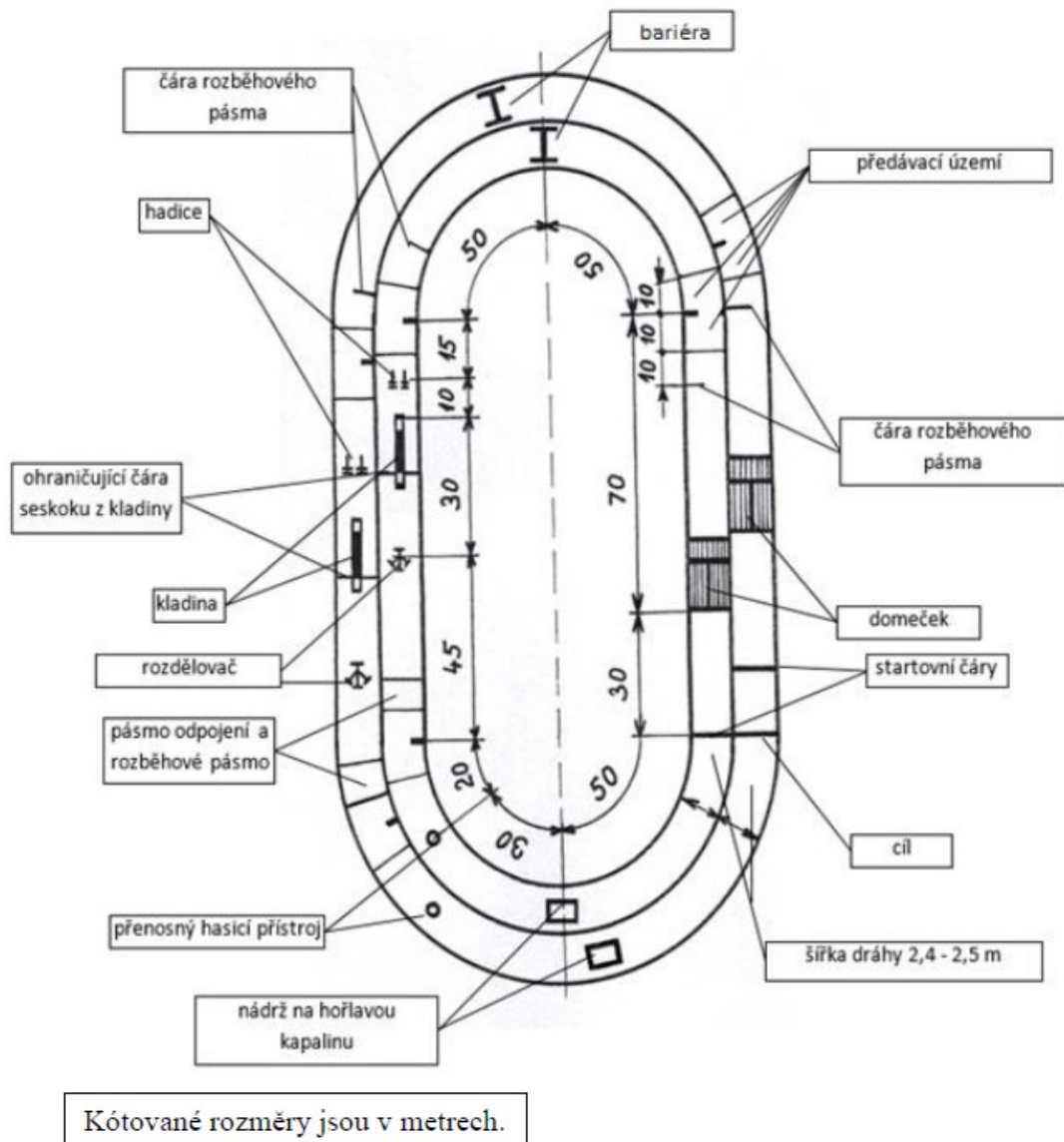
Po odstartování soutěžící v prvním úseku zdolá pomocí žebříku překážku, neboli takzvaný „domeček“, kterého se při překonávání musí dotknout (jeho plošiny) a seskočit do vlastní dráhy za vymezení čáru. Štafetovou proudnici předává druhému soutěžícímu na druhém úseku v předávkovém pásmu. Při předání nesmí být proudnice hozena. Pokud upadne na zem, musí ji zvednout osoba, která štafetovou proudnici předává.

Soutěžící na druhém úseku zdolá bariéru, neboli překážku, stejnou jako u běhu na 100 metrů s překážkami (2 metry vysoká a 2 metry široká překážka) a předá štafetovou proudnici soutěžícímu na třetím úseku. V okamžiku, kdy závodník seskočí z bariéry a dopadne na dráhu, zapaluje se hořlavá kapalina v nádrži na čtvrtém úseku.

Soutěžící na třetím úseku si zapraví proudnici tak, aby mohl sebrat hadice, které jsou položeny na dráze, rozvine je před, na, nebo za kladinou, přeběhne kladinu, seskočí z kladiny do vlastní dráhy za ohraničující čáru, spojí hadice k sobě, púlspojku napojí na rozdělovač, druhou púlspojku napojí na proudnici před pásmem napojení, zřetelně proudnici pásmem pronese, proudnici odpojí v pásmu odpojení a předává ji soutěžícímu na čtvrtém úseku.

Závodník na čtvrtém úseku doběhne k přenosnému hasicímu přístroji, nasadí si ochranný štít na helmě, přenesení hasicí přístroj k nádrži a uhasí hořlavou kapalinou. Po uhašení nádrže musí závodník hasicí přístroj odložit tak, aby se nedotýkal nádrže a přitom zůstal ve své dráze. Nesmí ho odhodit a nechat ho v nádrži. Pokud soutěžící jedním hasícím přístrojem kád'

neuhasí, může použít náhradní hasicí přístroj. Po uhašení kapaliny sprintuje závodník do cíle, cílovou čarou musí překonat i s proudnicí. Pokud se kád' rozhoří před doběhnutím závodníka do cíle, je pokus brán jako neplatný. (Česko, 2018)

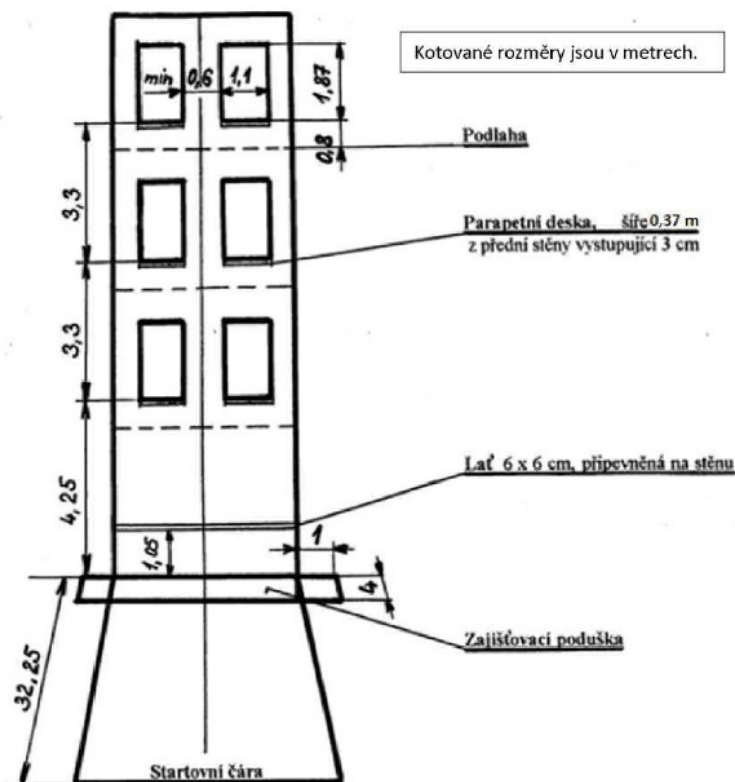

Obrázek 2 Schéma štafety 4x100m s překážkami (Česko, 2018)

4.3.3 Výstup do 4. podlaží cvičné věže

Výstup do 4. podlaží cvičné věže se řadí do individuální disciplíny požárního sportu. Pro diváky patří k nejvíce atraktivní disciplíně požárního sportu. Pro závodníka je velmi náročná, neboť je ke zdolání věže potřeba rychlost, síla v rukou, mrštnost a správná koordinace nohou. Konstrukce cvičné věže má čtyři podlaží a je tvořena kovovými profily obloženými z přední strany prkny. Ve druhém, třetím a čtvrtém patře podlaží jsou umístěna okna. Parapet oken druhého podlaží je ve výšce 4,25 m a vzdálenost mezi parapety druhého,

třetího a čtvrtého podlaží jsou 3,3 m. Podleží 4. patra je ve výšce 10,85 m. Z bezpečnostních důvodů je pod cvičnou věží, v průběhu plnění disciplíny, zajišťovací poduška nebo bezpečnostní síť. Závodník má na přípravu disciplíny 2 minuty. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023) Po uplynutí času přípravy soutěžící uchopí žebřík, který musí mít hmotnost nejméně 8,5 kg a zaujme postavení na startu. Držený hákový žebřík a ruce závodníka mohou startovní čáru přesahovat podle potřeby, pokud se ruce dotýkají žebříku. Rozhodčí dává pokyn ke startu „závodníci na místa, připravte se“, v této chvíli se závodníci připraví do nízkého, nebo vysokého startu, žebřík se musí dotýkat země, na pokyn „pozor“ se závodníci se připraví na očekávaný start a po vystřelení startovací pistole mohou vyběhnout a plnit disciplínu. V případě, že závodník vyběhl předčasně, před vystřelením startovní pistole, se musí start opakovat. Pokud ten stejný závodník nebo i jiný závodník opět vyběhne předčasně, odstupuje ze závodu s neplatným pokusem. Po odstartování závodník vyběhá, uběhne vzdálenost 32,23 m k věži, zavěsí žebřík na parapetní desku okna druhého podlaží cvičné věže, vyleze po něm, vysedne na parapetní desku, převěsí žebřík do třetího podlaží, vyleze po něm, vysedne na parapetní desku, převěsí žebřík do čtvrtého podlaží, vystoupí po něm a snaží se v co největší rychlosti sešlápnout sešlapovou desku oběma nohama, čímž je pokus, po sepnutí elektrické časomíry, ukončen. (Česko, 2018)

Obrázek 3 Schéma dráhy cvičné věže (Česko, 2018)

4.3.4 Běh na 100m s překážkami

Běh na 100m s překážkami patří do individuální disciplíny, čili závodník závodí sám za sebe. Délka trati od startovní čáry až po cílovou čáru činí 100 metrů a šířka dráhy je 2,5 metrů. Disciplína spočívá v tom, aby závodník od odstartování pokusu překonal všechny překážky a v co nejrychlejším čase proběhl cílem. Závodník má 2 minuty na to, aby se na pokus připravil. Musí si umístit rozdělovač s hadicemi na své místo a jakmile má vše připraveno, odebere se ke startovní čáře, kde čeká na své ostatní závodníky, kteří běží ve stejném rozběhu a na startéra, který pokus odstartuje. Rozhodčí dává pokyn ke startu „závodníci na místa, připravte se“, v této chvíli závodníci připraví do nízkého, polovysokého nebo vysokého startu a čekají na pokyn „pozor“, závodníci se připraví na očekávaný start a po vystřelení startovací pistole mohou vyběhnout a plnit disciplínu. V případě, že závodník vyběhl předčasně, před vystřelením startovní pistole, musí se start opakovat. Pokud ten stejný závodník, nebo i jiný závodník, opět vyběhne předčasně, odstupuje ze závodu s neplatným pokusem. Po odstartování závodník vybíhá, po vzdálenosti 23 metrů od startu, musí překonat překážku, která je 2 metry vysoká a 2 metry široká. Za touto překážkou závodník musí uchopit hadice, po 10 metrech začíná náběhový můstek na 8 metrovou a 1,2 metru vysokou kladinu, kterou závodník přebíhá a v průběhu rozmotává hadice, po seběhnutí seběhového můstku kladiny pokračuje k rozdělovači, který je umístěn 37 metrů za kladinou a zároveň se při běhu snaží zapojit hadice dvěma konci, třetí půlspojku zapojí do rozdělovače a poslední půlspojku hadice spojí do proudnice a probíhá co nejrychleji cílovou čarou, tím se sepne časomíra a pokus je tak ukončen. V cíli musí závodník držet hadici takovým způsobem, aby se rozhodčí mohl přesvědčit o správnosti spojení proudnice s hadicí. Po ukončení pokusu rozhodčí zkontroluje jeho platnost, všechny půlspojky musí být zapojeny. Pokud je vše v pořádku, na pokyn cílového rozhodčí, může závodník rozpojit proudnici, hadice od rozdělovače a odejít ze závodní dráhy. (Česko, 2018)

4.4 Toughest Firefighter Alive neboli Nejtvrdší hasič přežije

Disciplína TFA, neboli složení anglických slov Toughest Firefighter Alive, v překladu Nejtvrdší hasič přežije, je jedna z nejtěžších hasičských soutěží v České republice. (Toughest Firefighter Alive Czech, 2016)

4.4.1 Historie Toughest Firefighter Alive

Kořeny TFA sahají na počátek devadesátých let dvacátého století, kdy firma Scott vydala na trh nový typ dýchacího přístroje s přetlakovou automatikou. Na základě zvýšených nároků, které byly kladeny na nový typ dýchacího přístroje vznikla demonstrace, které se zúčastnilo nespočet hasičů, a proto se rozhodli použít přístroj v praxi. Původně se mělo jednat pouze o simulaci běžné hasičské činnosti s odborným monitorováním zúčastněných, ale nakonec z toho vznikla soutěž, která se koná i v současné době. Do České republiky se tato soutěž dostala v roce 1996, díky pražským hasičům, kteří se probojovali na Světové hasičské hry v Kanadě. (Toughest Firefighter Alive Czech, 2016)

4.4.2 Charakteristika disciplíny Toughest Firefighter Alive

TFA je silový víceboj, který je složený ze 4 úseků. Úseky se běhají dohromady nebo po jednom. Každý úsek obsahuje disciplíny simulující zásahovou práci profesionálních hasičů, neboli tahání hadic, překonávání bariér, nošení závaží, tahání těžkých figurín, motání hadic, ale také výběhy do výškových budov. Po celou dobu závodu má účastník kompletní zásahový oblek a plnou výzbroj, do které patří zásahová obuv, helma, rukavice a dýchací přístroj, který musí mít soutěžící po celou dobu soutěže nasazený i s maskou a dýchací přístroj musí být zapnutý. Trať je rozdělena na silovou a vytrvalostní část. Silová část obsahuje nošení závaží, figurínu a údery kladiva. Vytrvalostní část obsahuje běhy, běhy na dálku, běhy do výšky a do nejvyšších pater výškových budov. Časy jednotlivých útoků se sčítají a závodníci startují po dvojicích, každý ve své dráze. Závod je velmi atraktivní pro publikum a pro závodníka je velmi fyzicky náročný. (Andráško, 2019)

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření je jednou z výzkumných metod veřejného mínění. Dotazník by měl být sestaven tak, aby nepůsobil zaujatě, aby minimalizoval potencionální zdroje ke zkreslení tématu, měl by chránit práva a soukromí sledovaných osob či objektů, a také aby se předešlo ubližování, ponižování nebo ztrapňování respondentů. (N. K. saunders, 2018)

5.1 Metody dotazníkového šetření

Výzkumem se rozumí systematická tvůrčí práce, která rozšiřuje poznání o nejzákladnějších příčinách jevů a pozorovatelných skutečnostech, společně s poznáním člověka, společnosti nebo metodami, které umožňují potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatů. Na základě zvolené metodologie lze rozdělit výzkum na kvalitativní a kvantitativní. Kvalitativní se snaží vysvětlit lidské chování skrz příčiny a následky. Kvantitativní cílí na porozumění a interpretování lidské aktivity skrze realitu každého jedince. (Finn et al., 2000)

5.2 Dotazník

Jakmile je výzkum naplánovaný, je prvním krokem vytvoření dotazníku a samotných otázek, obshujících informace, které je třeba zjistit od jednotlivých respondentů. Dotazník má za úkol zjistit názory respondenta a jeho spousty. Mezi hlavní zásady tvoření dotazníku patří, aby výzkumník tvořil jednoduché a srozumitelné otázky, vyvaroval se nesrozumitelnosti, aby dotazy byly co nejvíce specifické, aby bylo zvolených více možností otázek, a aby nebyl dotazník příliš zdoluhavý a nudný. Výhodou dotazníku je to, že nedochází k ovlivňování, získání velkého množství dat v krátkém čase a v neposlední řadě vytvoření v elektronické podobě, která je velmi rychle zpracovaná a vyplněná. Mezi nevýhody patří kontrola, návratnost a žádná spontaneita. (N. K. saunders, 2018)

5.3 Typy otázek v dotazníku

Při tvoření dotazíku lze použít velkou škálu otázek. Mezi první patří uzavřené otázky – předformulované odpovědi, je snadné zpracování otázky, hrozí však zkreslení otázky. Tento typ otázek je vhodné doplnit o možnost jiné odpovědi. Dalším typem jsou otázky otevřené – na jejich základě je možné poměrně přesně postihnout názor respondenta, jelikož se jedná o volnou odpověď. Výhodou je přesná odpověď respondenta, ale velkou nevýhodou je velké množství textu, které je třeba okódovat. Polouzavřené otázky

jsou velmi oblíbené, neboť v případě, že respondentovi nevyhovuje žádná z nabízených odpovědí, použije vlastní možnost. Otázky filtrační jsou taktéž často používané pro otevření určité odpovědi, například: „*Pokud jste odpověděl ANO, vysvětlete proč...*“. Mezi další typ otázky patří projekční otázka, která vystihuje vlastní názory projektující na ostatní. A jako poslední lze použít kontrolní otázky, ty se zpravidla používají k otevření odpovědi respondentů a jsou umístěny daleko od otázky, kterou mají otavřit. Například: „*Kouříte?*“ (odpověď ANO/NE) a následuje další otázka kontrolní: „*Jaké kouříte cigarety?*“ (Vojtíšek, 2012)

V rámci dotazníku lze využít celou řadu otázek. Podrobné provedení dotazníku je uvedeno v praktické části práce.

Díky definicím v teoretické části bakalářské práce, byly charakterizovány pojmy jako jsou požární ochrana, právní formy, Hasičský záchranný sbor České republiky, dobrovolný hasičský sbor, požární sport a disciplína Toughest Firefighter Alive. V kapitole o požárním sportu jsme si vymezili průběh samotných disciplín i pomocí schémat a obrázků. V poslední kapitole bylo charakterizováno dotazníkové šetření. Teoreticky byly zmíněny metody dotazníkového šetření, samotný dotazník a také byly popsány typy otázek v dotazníku.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 ANALYTICKO-EMPIRICKÁ ČÁST

V rámci praktické části bakalářské práce bylo provedeno dotazníkové šetření. Na základě potřeby pro výzkum byl sestaven dotazník, který se skládal z 26 otázek, na které odpovídali pouze příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky. Vyplňování dotazníku trvalo měsíc a odpovědělo na něj 183 příslušníků HZS ČR po celé České republice. Díky velkému množství respondentů, kteří odpovídali na dotazované otázky, se může dotazníkové šetření brát jako přesvědčující a výsledky mohou být brány jako pravdivé.

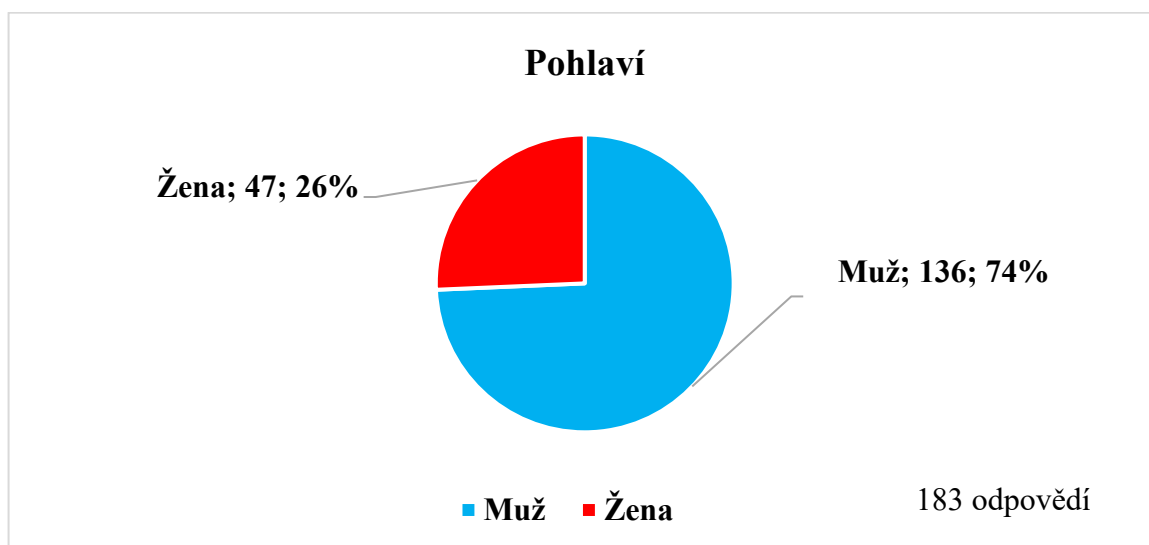
Dotazníkové šetření bylo provedeno v průběhu února až března roku 2023 elektronickou formou. Dotazník byl vytvořen na platformě Google, pomocí aplikace Google formuláře. Prostřednictvím sociálních sítí Instagram, Facebook, přes E-mail, ale také do jednotlivých hasičských stanic byl dotazník rozeslán respondentům. Účast pro vyplnění sestaveného dotazníku byla limitována profesí. Dotazník je přiložen v Příloze P II: Dotazník požárního sportu.

Charakteristika dotazníkového šetření a podrobnější informace jsou uvedeny v teoretické části bakalářské práce.

6.1 Vyhodnocení dotazníku

V následujícím odstavci jsem se podrobněji věnovala vybraným dotazovaným otázkám. Každou z vybraných otázek dotazníku jsem postupně analyzovala a stručně vyobrazila odpovědi respondentů.

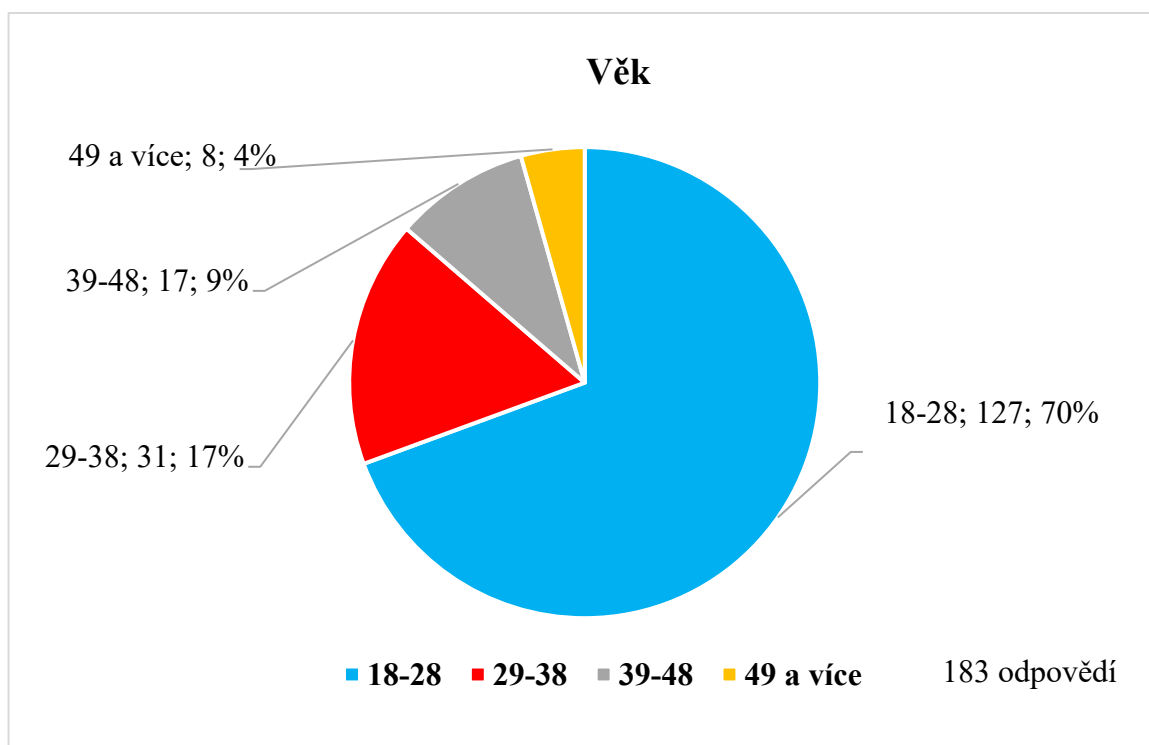
Otázka číslo 1: Pohlaví

Graf 1 Pohlaví (Zdroj vlastní, 2023)

Z výše uvedeného grafu můžeme vyčíst, že celkově na dotazník odpovídalo 183 respondentů. Z toho bylo 47 žen (26 %) a 136 mužů (74 %). V odpovědích jde vidět, že ve velkém množství odpovídali muži, to naznačuje, že u Hasičského sboru ČR mají velké obsazení.

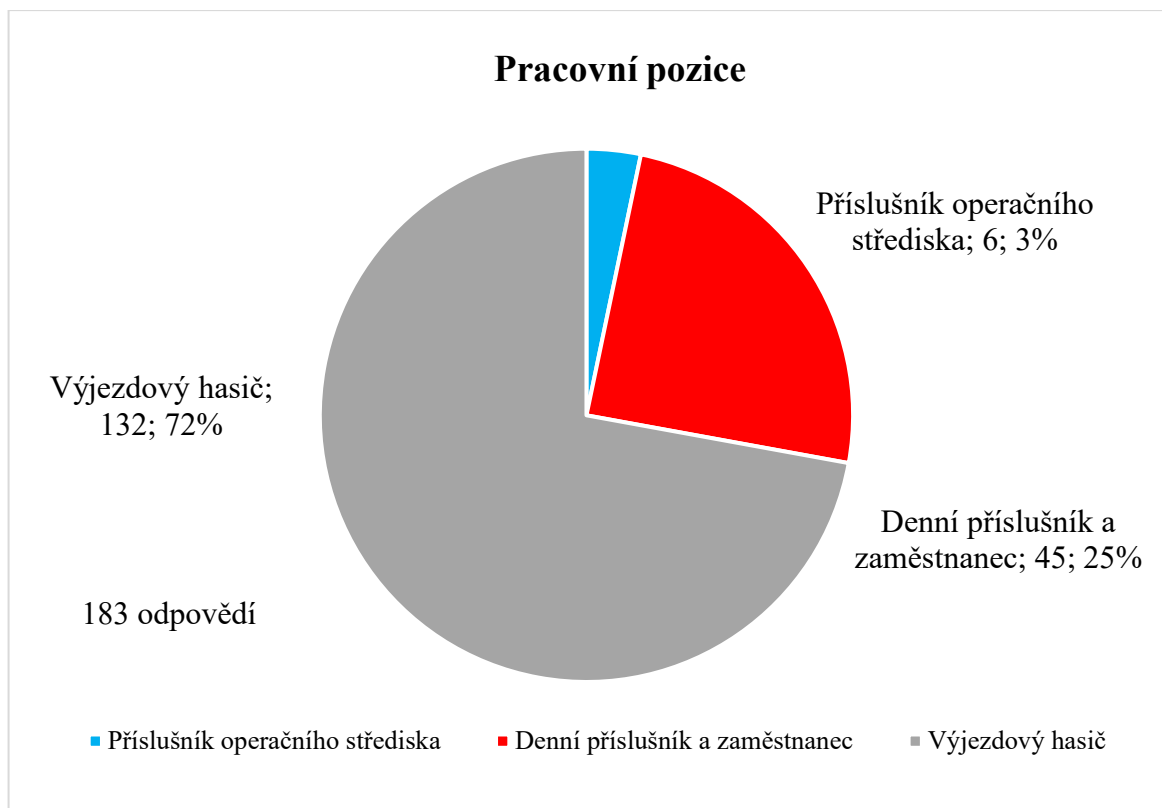
Otázka číslo 2: Věk

Graf 2 Věk (Zdroj vlastní, 2023)

Výše zmíněná otázka byla určena k vyhodnocení věku respondentů. Pomocí grafu můžeme vyčíst, že nejvíce respondentů, kteří odpovídali, mělo věk mezi 18 až 28 lety, celkově odpovědělo v tomto věku 127 respondentů (70 %). Druhou nejčastější odpovídající věkovou skupinou byla věková kategorie od 29 až 38 let (17 %). Nejméně zastoupenými skupinami byli respondenti ve věku 39 – 48 let (9 %) a 49 a více let (4 %).

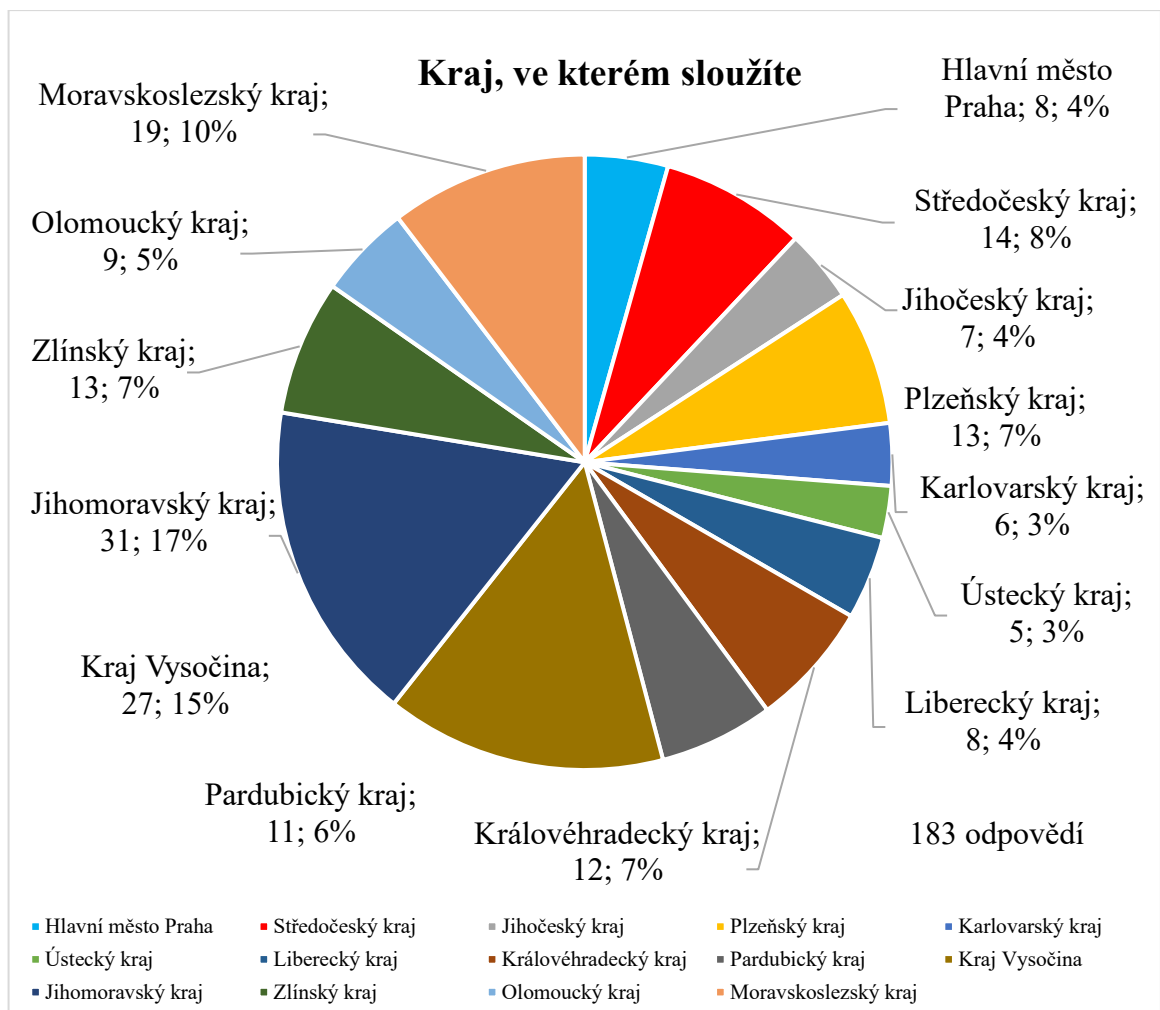
Otázka číslo 3: Pracovní pozice

Graf 3 Pracovní pozice (Zdroj vlastní, 2023)

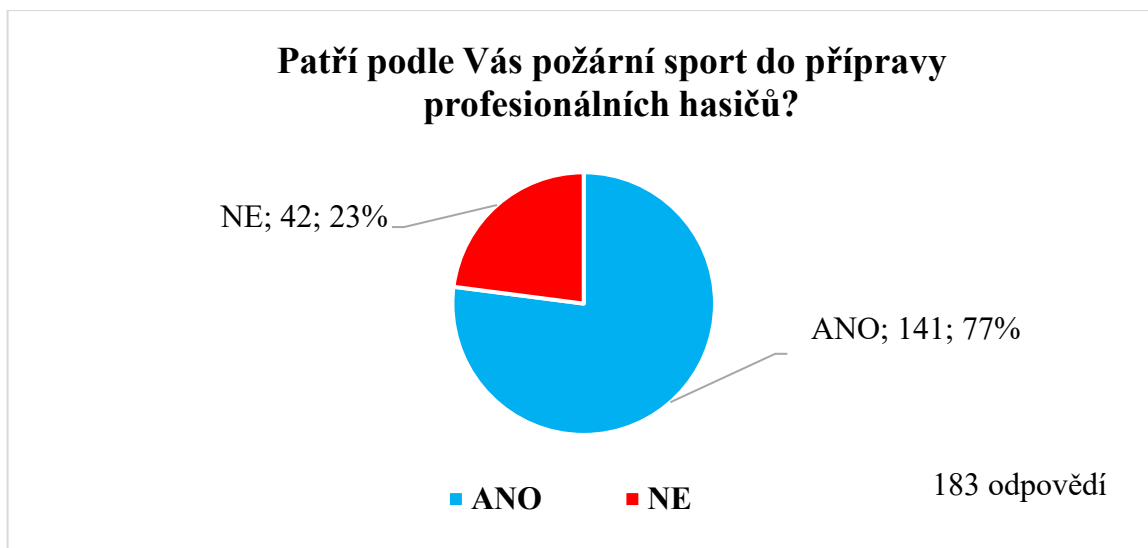
Z výše zmíněného grafu můžeme vyčíst, že dotazník především vyplnili zaměstnanci na pozici výjezdových hasičů, což činí 132 zaměstnanců (73 % z celkového počtu). Z tohoto faktu můžeme usuzovat, že dotazník v elektronické podobě oslovil spíše výjezdové hasiče a dostal se tak více na pracoviště hasičských stanic. Další část respondentů tvořili denní příslušníci a zaměstnanci, celkově jich odpovědělo 45, což činí 25 %. Jako nejmenší částí respondentů byli příslušníci operačního střediska, kterých odpovědělo pouze 6 a tvoří tak 3% z celku.

Otázka číslo 4: Kraj, ve kterém sloužíte

Graf 4 Kraj, ve kterém soužíte (Zdroj vlastní, 2023)

Na tuto otázku odpovědělo celkově 183 lidí. Nejvyšší procento účastníků pocházelo z Jihomoravského kraje, odpovědělo jich 31, což činí 17 %. Jako další, s nejvíce odpověděnými hlasy, se umístil Kraj Vysočina, odpovědělo celkem 27 respondentů, čili 15 %. Jako třetí, s nejvíce odpovědnými hlasy, se umístil Moravskoslezský kraj. Zbytek % tvořili respondenci ze zbylých krajů České republiky. Z odpovědí respondentů lze tak vyčíst, že nejvíce profesionálních hasičů, kteří provozují požární sport, pochází z Jihomoravského kraje, Kraje Vysočina nebo z Moravskoslezského kraje.

Otázka číslo 5: Patří podle Vás požární sport do přípravy profesionálních hasičů?

Graf 5 Příprava profesionálních hasičů (Zdroj vlastní, 2023)

Ze 183 odpovědí respondentů si 141, čili 77 %, lidí myslí, že požární sport do přípravy profesionálního hasiče patří. Zbýlých 42, čili 23 %, lidí si myslí opak. Což znamená, že požární sport je velmi populární u profesionálních hasičů. V následujících dvou otázkách bylo dotazováno, na základě odpovědí respondentů, z jakého důvodu zvolili odpověď ANO nebo NE.

Otázka číslo 6: Pokud ANO, proč?

Pokud ANO, proč?

91 odpovědí

Odbornost
Fyzická příprava
Sportovní aktivita v rámci směny.
Patří tam jakýkoli sport
Výrazně přispívá k dobře sportovní a kondiční vyspělosti
Kvůli fyzické přípravě
Reprezentace a příprava
Sport jako takový trénuje tělo i psychiku. Případná prohra, bolest, adrenalin...
Zlepšuje fyzičku

Obrázek 4 Odpovědi na otázku Pokud ANO, proč? (Zdroj vlastní, 2023)

Z obrázku lze vyčíst, že 91 odpovídajících respondentů si myslí, že požární sport přispívá hlavně k fyzické přípravě a ke sportovní a kondiční udržovanosti. Lze tak říci, že požární sport prospívá k připravenosti profesionálních hasičů.

Otázka číslo 7: Pokud NE, proč?

Pokud NE, proč?

38 odpovědí

Jsou disciplíny, a praktiky podobnější reálným zásahům.

Náročnost sportu je vyšší než výjezdové hasiči jsou schopny zvládnout. Tudíž nepřipadá k úvahu vůbec požární sport zařadit do fyzické přípravy v každodenní povinnosti pracovní směny.

Přežitek, kdo chce ať beha.

Je to dobrovolna vec, jestli se nekdo chce zdokonalovat v pozarnim sportu proc ne, ale ti co to nechteji delat tak je z toho muzou vynrchat

Jde pouze o koníček

netuším

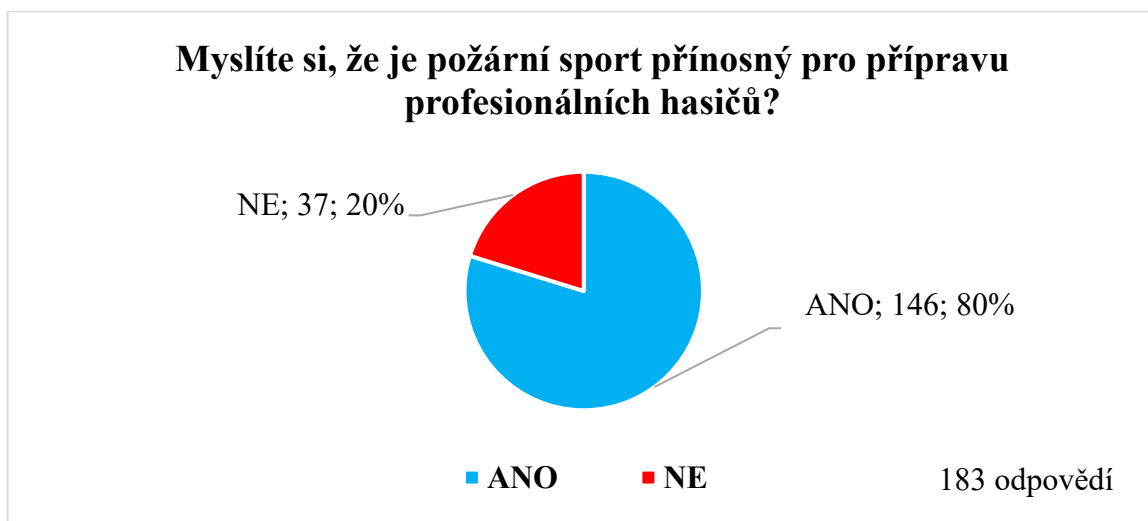
Protože požární sport nemá nic společného s vyjezdami.

Někteří příslušníci nemají fyzické proporce pro sport, mělo by se zohlednit věk atd. Není to pro každého ovšem každý by to měl zkusit

Obrázek 5 Odpovědi na otázku Pokud NE, proč? (Zdroj vlastní, 2023)

Ze 183 respondenů si 38 z nich převážně myslí, že požární sport je pouze sport a nemá s výjezdovou činností příslušníků HZS ČR nic společného. Jako další nejvíce použitou odpovědí bylo, že je požární sport u příslušníků HZS ČR pouze zdroj zbytečných úrazů a to profesionálním hasičům nepřispívá.

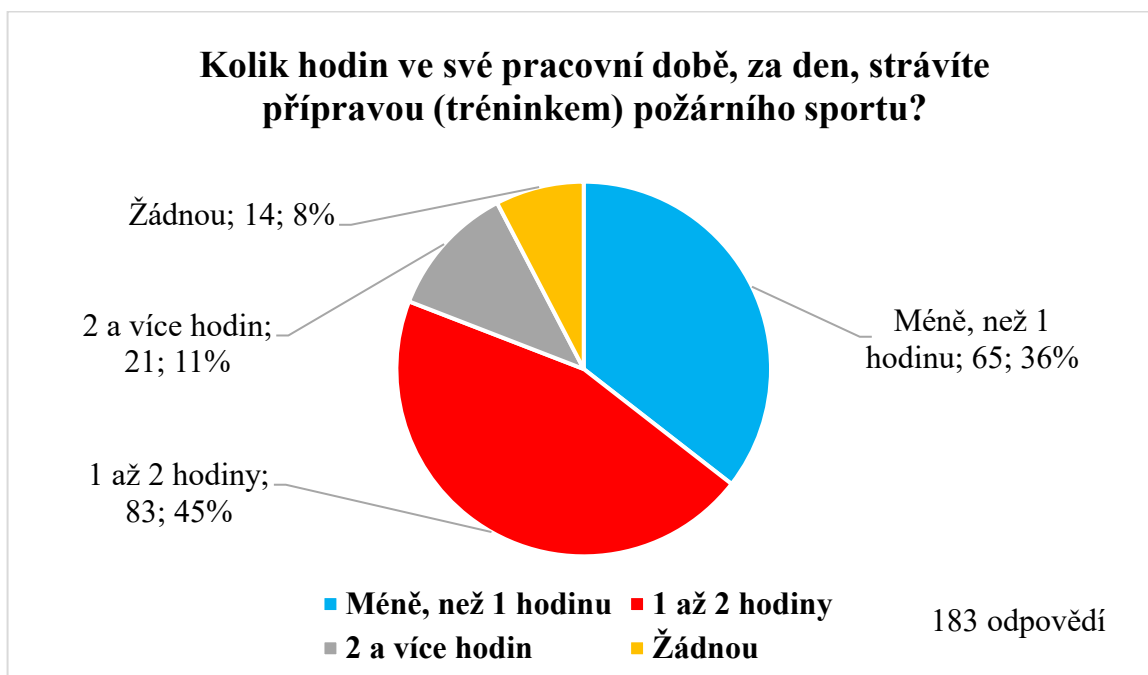
Otázka číslo 8: Myslíte si, že je požární sport přínosný pro přípravu profesionálních hasičů?

Graf 6 Přínosnost požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023)

Pro výzkum bylo velmi klíčové zjistit, jaký je pohled profesionálních hasičů na požární sport. Na otázku odpovědělo 183 respondentů, z nichž 146 (80 %) si myslí, že požární sport je přínosný pro profesionální hasiče. Dalších 37 (20 %) respondentů si myslí, že požární sport prospěšný v připravenosti profesionálních hasičů není.

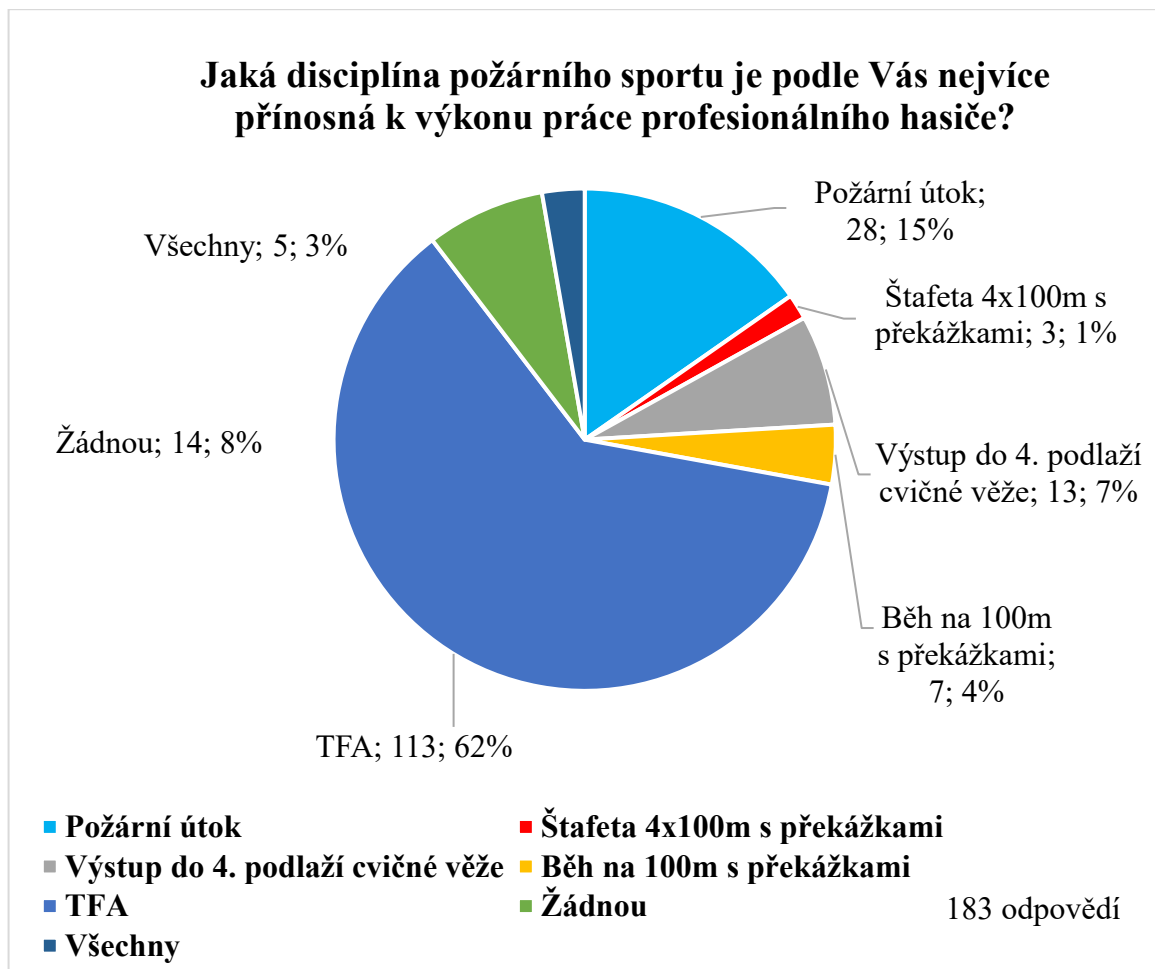
Otázka číslo 9: Kolik hodin ve své pracovní době, za den, strávíte přípravou (tréninkem) požárního sportu?

Graf 7 Strávené hodiny tréninkem PS (Zdroj vlastní, 2023)

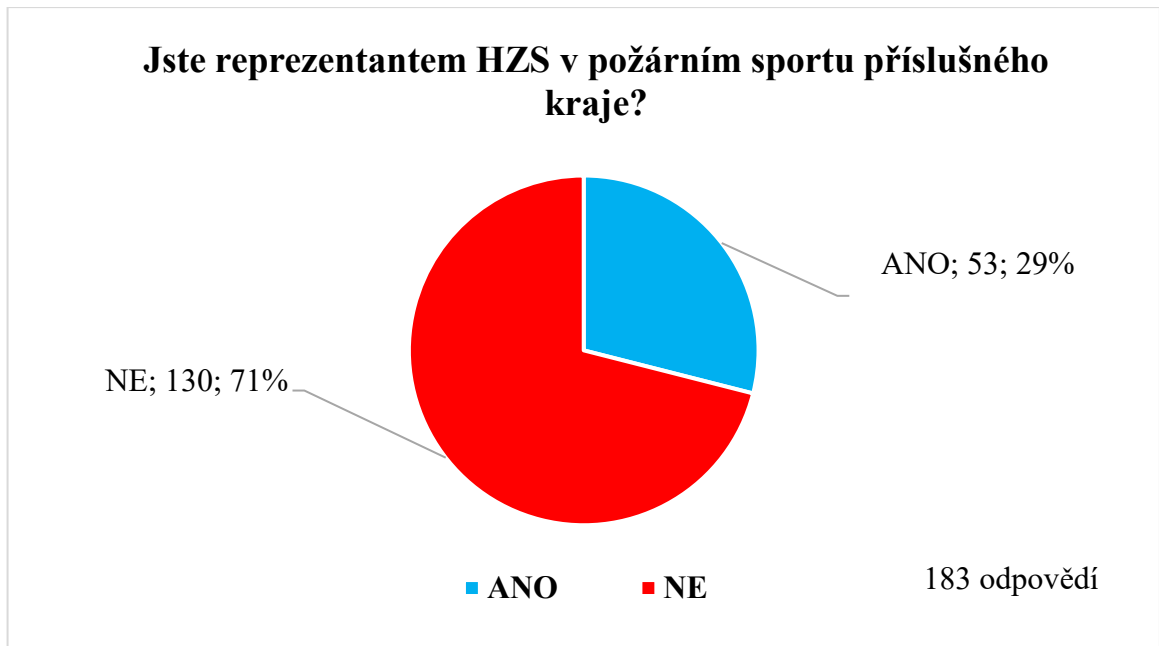
Ze 183 respondentů 83 (45 %) lidí v pracovním dni, stráví 1 – 2 hodiny treninkem požárního sportu. Celkově 65 respondentů, čili 36 %, trénuje méně, než 1 hodinu. Dvě a více hodin trénuje 21 respondentů, což činí 11 %. A Zbylých 14 lidí neboli 8 % respondentů se nevěnuje požárnímu sportu ani jednu hodinu.

Otázka číslo 10: Jaká disciplína požárního sportu je podle Vás nejvíce přínosná k výkonu práce profesionálního hasiče?

Graf 8 Nejpřínosnější disciplína požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023)

Mezi nejvíce přínosnou disciplínu v oblasti požárního sportu u profesionálních hasičů patří disciplína TFA, kdy si disciplínu zvolilo 113 (62 %) respondentů. Následovala disciplína požárního útoku, kdy si disciplínu vybralo 28 (15 %) respondentů. 14 respondentů (8 %) si myslí, že každá disciplína požárního sportu, pro profesionálního hasiče, není je prospěšná. Další následovaly disciplíny výstup do 4. podlaží cvičné věže, kdy odpovědělo 13 lidí (7 %), běh na 100m s překážkami označilo 7 (4 %) respondentů. Poté 5 (3 %) lidí označilo, že všechny disciplíny jsou prospěšné. Jako nejniž přínosnou disciplínou vyšla štafeta 4x100m s překážkami.

Otázka číslo 11: Jste reprezentantem HZS v požárním sportu?

Graf 9 Reprezentant v PS příslušného kraje (Zdroj vlastní, 2023)

Z výsledku grafu je viditelné, že celkově 130 (71 %) respondentů odpovědělo, že nejsou reprezentanci HZS v požárním sportu příslušného kraje. Zbýlých 53 (29 %) lidí jsou reprezentanti HSZ v příslušném kraji.

Otázka číslo 12: Věnujete se požárnímu sportu i mimo své zaměstnání?

Graf 10 Věnujete se PS i mimo své zaměstnání? (Zdroj vlastní, 2023)

Na první pohled na graf je zřejmé, že nejčastější odpovědí respondentů bylo, že se požárnímu sportu věnují i mimo své zaměstnání. Celkově se mu věnuje 144 (79 %) lidí. Zbýlých 39 (21 %) respondentů se požárnímu sportu mimo své zaměstnání nevěnuje.

Otázka číslo 12: Pokud jste odpověděli ANO, jakým způsobem?

Pokud jste odpověděli ANO, jakým způsobem?

104 odpovědí

Obrázek 6 Pokud jste odpověděli ANO, jakým způsobem? (Zdroj vlastní, 2023)

Ze 144 lidí, co odpovědělo ANO v předešlé otázce, zda se respondent věnuje požárnímu sportu i mimo své zaměstnání, odpovědělo 104 lidí, že se převážně věnují dobrovolným hasičům, požárními útokům, vedení mládeže nebo jsou rozhodčí.

Otázka číslo 13: Účastnili jste se někdy požárního sportu i v rámci dobrovolných hasičů?

Graf 11 Účast v požárním sportu v rámci dobrovolných hasičů (Zdroj vlastní, 2023)

Na první pohled jde vidět, že 172 (94 %) respondentů odpovědělo, že se požárnímu sportu účastnilo i v rámci dobrovolných hasičů. Pouze 11 (6 %) respondentů se požárnímu sportu v rámci dobrovolných hasičů nikdy nevěnovalo.

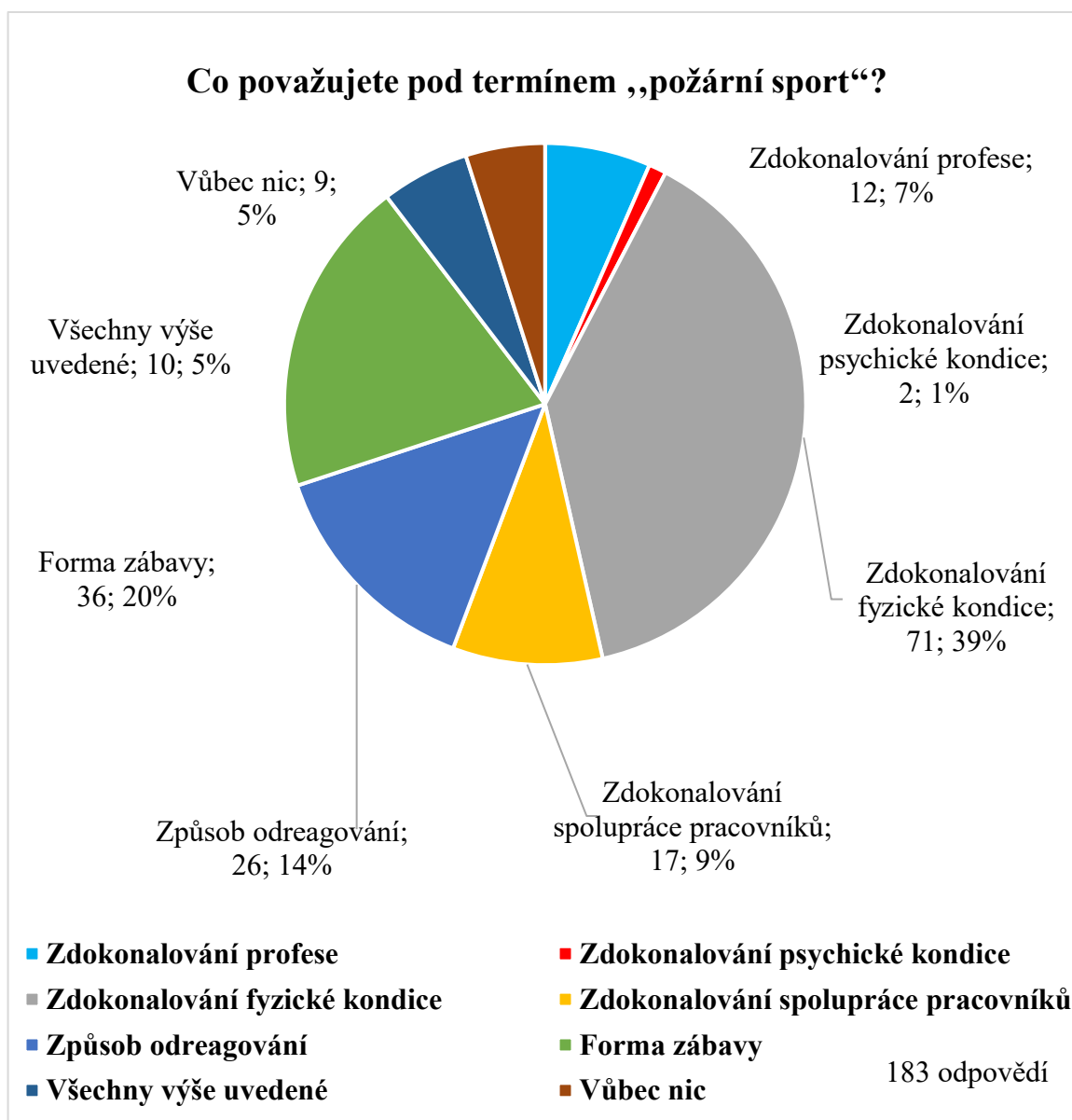
Otázka číslo 14: Pokud ANO, ovlivnilo to výběr Vašeho současného povolání profesionálního hasiče?

Graf 12 Ovlivnění výběru zaměstnání (Zdroj vlastní, 2023)

Výsledek grafu potvrzuje, že 117 (64 %) respondentů bylo ovlivněno požárním sportem u dobrovolných hasičů a díky tomuto sportu nastoupilo na pozici profesionálního hasiče. Zbýlých 66 (36 %) respondentů ovlivněno nebylo a spoji práci si zvolilo za jiných předpokladů.

Otázka číslo 15: Co považujete pod termínem „požární sport“?

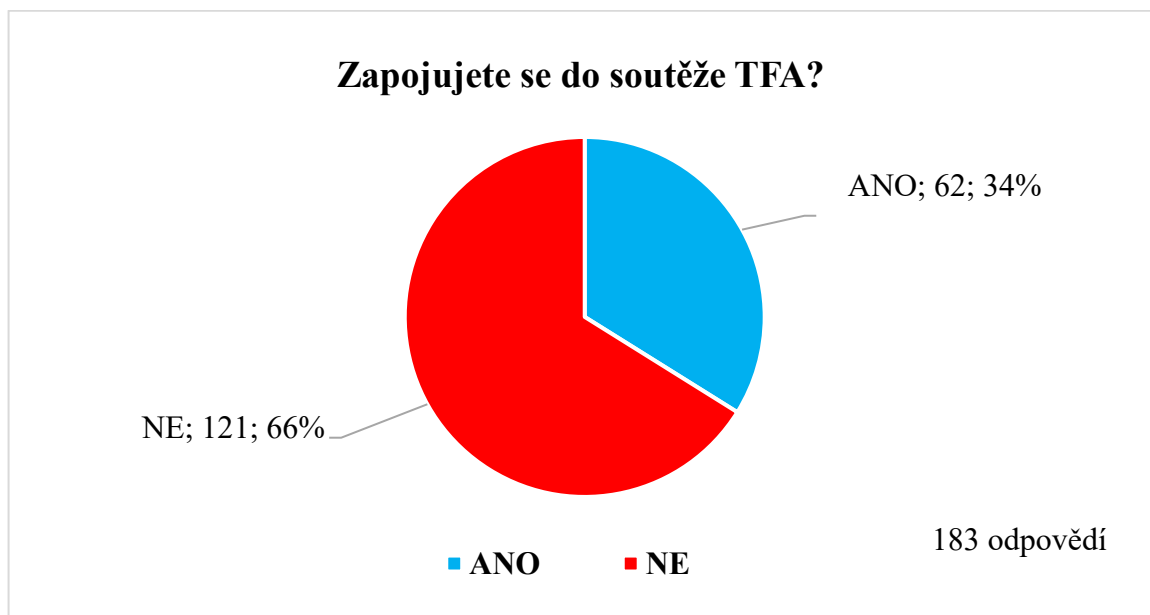

Graf 13 Termín požární sport (Zdroj vlastní, 2023)

Pod termínem „požární sport“ si na první pohled většina odpovídajících, čili 71 respondentů, (39 %) myslí, že je to zdokonalování fyzické kondice. Pro 36 (20 %) respondentů je požární sport forma zábavy, pro 26 (14 %) respondentů je požární sport způsob odreagování. Pro zbylých 17 (9 %) je to zdokonalování spolupráce pracovníků, pro 12 (7 %)

je to zdokonalení profese, pro 10 (5 %) respondentů jsou to všechny uvedené, pro 9 (5 %) lidí pod termínem „požární sport“ nepovažuje vůbec nic a pro 2 respondenty (1 %) je to zdokonalování psychické kondice.

Otázka číslo 16: Zapojujete se do soutěže TFA?

Graf 14 Soutěž TFA (Zdroj vlastní, 2023)

Většina profesionálních hasičů, čili 121, (66 %) se do soutěže TFA nezapojuje. Zbýlých 62 (34 %) profesionálních hasičů soutěž TFA absolvuje a zapojuje se do ní aktivně.

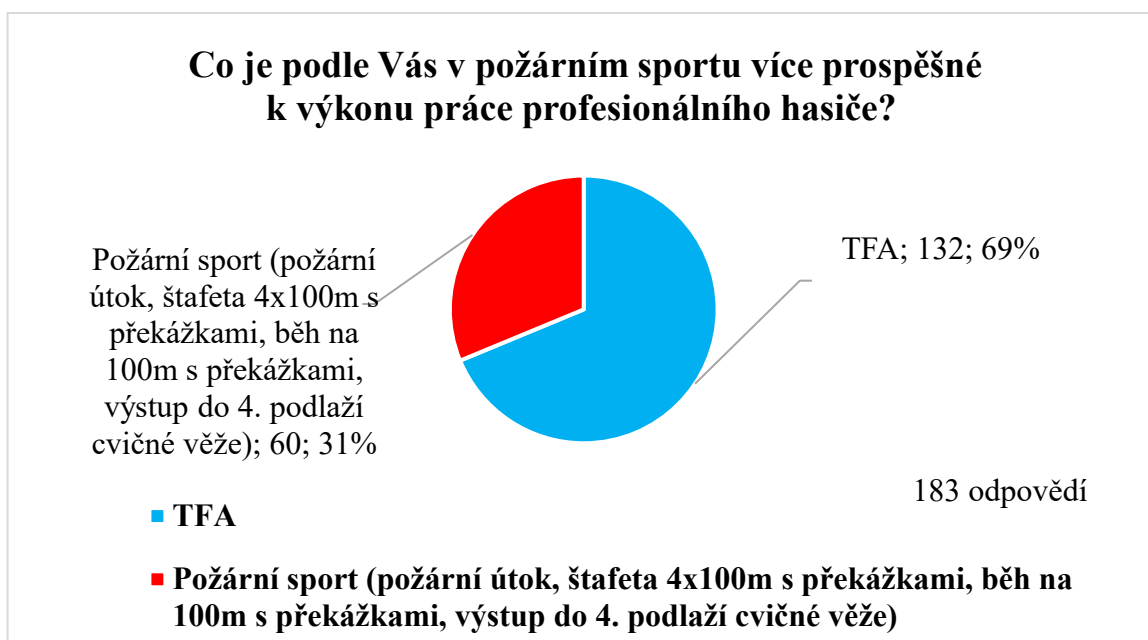
Otázka číslo 17: Je podle Vás soutěž TFA prospěšná v povolání profesionálního hasiče?

Graf 15 Prospěšnost soutěže TFA (Zdroj vlastní, 2023)

Na první pohled do grafu je zřejmé, že pro skoro všechny respondenty je soutěž TFA prospěšná v povolání profesionálního hasiče. Kladně odpovědělo celkem 170 respondentů, čili 93 %. A pro 13 respondentů, čili 7 %, soutěž TFA není prospěšná v jejich povolání.

Otázka číslo 18: Co je podle Vás v požárním sportu více prospěšné k výkonu práce profesionálního hasiče?

Graf 16 TFA nebo požární sport (Zdroj vlastní, 2023)

Pro většinu respondentů je TFA prospěšnější než disciplíny požárního sportu. 132 (69 %) lidí odpovědělo, že TFA je prospěšnější a 60 (31 %) lidí si zvolilo disciplíny požárního sportu.

Otázka číslo 19: Je podle Vás požární sport oblíbený mezi profesionálními hasiči?

Graf 17 Oblíbenost požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023)

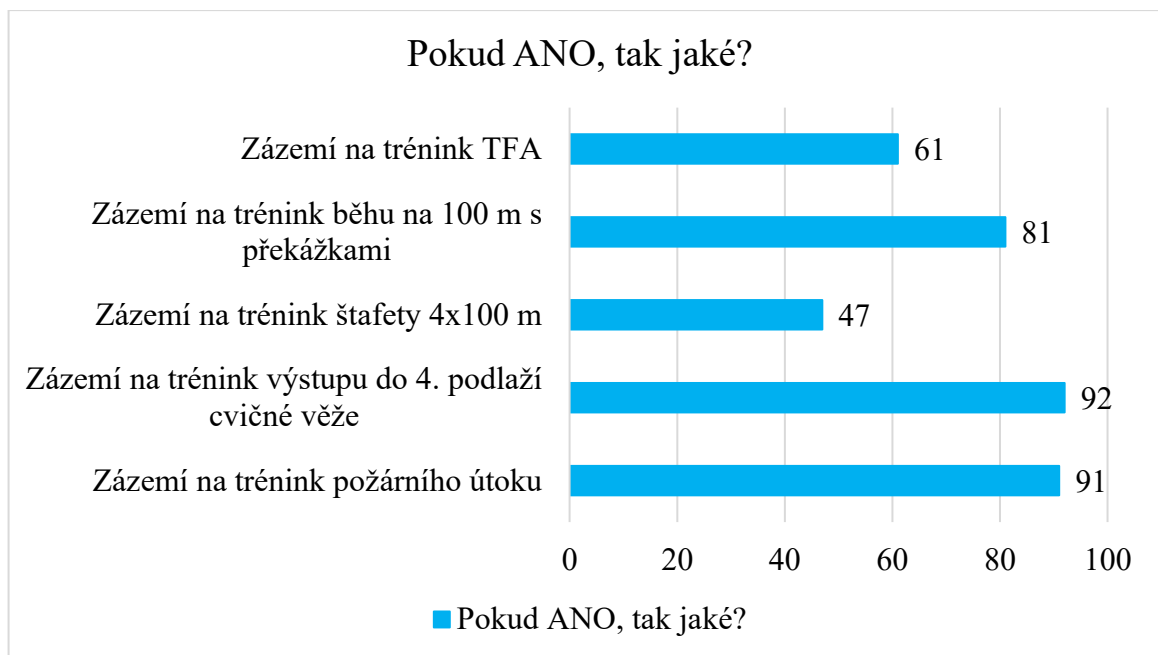
Z grafu lze vyčíst, že mezi profesionálními hasiči je požární sport oblíbený. Protože 115 (63 %) respondentů odpovědělo, že mezi profesionálními hasiči je požární sport oblíbený, za to mezi 68 (37 %) respondenty tomu tak není.

Otázka číslo 20: Má Vaše stanice zázemí pro trénink a přípravu požárního sportu?

Graf 18 Zázemí pro trénink požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023)

Ze 183 respondentů má možnost 130 (73 %) trénovat požární sport na své stanici. Zbýlých 49 (27 %) respondentů žádné zázemí pro trénink nemá. Podle grafu lze říct, že většina respondentů má zázemí pro trénink a přípravu požárního sportu a může se tak v požárním sportu zdokonalovat.

Otázka číslo 21: Pokud ANO, tak jaké?

Graf 19 Pokud jste odpověděli ANO, tak jaké? (zdroj vlastní, 2023)

Nejvíce požárních stanic, pro trénink profesionálních hasičů, má k dispozici cvičnou věž, kde ji má možnost trénovat 92 respondentů, dalších 91 respondentů má na své stanici zázemí pro trénink požárního útoku. 81 hasičů má na své stanici zázemí pro trénink běhu na 100m s překážkami, 61 respondentů může trénovat disciplínu TFA a 47 respondentů má prostor pro trénování štafety 4x100m s překážkami.

6.2 Shrnutí a zhodnocení výsledku dotazníkového šetření

Cílem výzkumu bylo analyzovat a následně vyhodnotit, jaký vliv má požární sport na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky a v závěru práce navrhnout opatření pro případná zlepšení. Pomocí dotazníkového šetření, které bylo zaměřeno pouze na zaměstnance Hasičského záchranného sboru České republiky, se zjistilo, že většina respondentů byli muži ve věku 18 až 28 let a jejich pracovní pozice u Hasičského záchranného sboru ČR byla převážně jako výjezdový hasič. Nejvíce účastníků pocházelo z Jihomoravského kraje, z Kraje Vysočina a dále z Moravskoslezského kraje.

Díky vysokému počtu zúčastněných respondentů dotazníkového šetření lze výsledek dotazníku brát za přesný. Ze získaných odpovědí dotazníkového šetření bylo vyhodnoceno, že požární sport je u profesionálních hasičů po celé České republice oblíbený, a to z 80 %. Také si respondenti myslí, že požární sport je přínosný v profesní přípravě hasičského

záchranného sboru a slouží jako forma ke zlepšení fyzické kondice. Velmi předvídatelným zjištěním bylo, že více jak polovinu respondentů, při vykonávání požárního sportu u dobrovolných hasičů, ovlivnil k výběru povolání profesionálního hasiče.

Dále bylo v dotazníkovém šetření zjištěno, že jako velmi přínosná a prospěšná, pro profesionální hasiče, je disciplína TFA. Dokonce v jedné z položených otázek dotazníku bylo zjištěno, že mezi profesionálními hasiči je bráná jako více prospěšnější, než disciplína požárního sportu. Bohužel se ale do této disciplíny více jak polovina respondentů nezapojuje.

Na základě dotazníkového šetření lze tedy říct, že mezi profesionálními hasiči je požární sport považován jako prospěšný a přínosný k výkonu jejich práce a není brán pouze jako forma zábavy a odreagování. Velkou motivací může být také finanční a osobní ohodnocení v případě reprezentování HZS na soutěžích.

7 NÁVRHOVÁ ČÁST

Z vyhodnocených odpovědí lze říci, že požární sport je mezi profesionálními hasiči oblíbený a přispívá ke zdokonalování jejich fyzické kondice. Požární sport je ale také velmi nebezpečný a hrozí u něj spousta nepříjemných a závažných zranění, která by mohla ovlivnit docházku profesionálního hasiče do zaměstnání. Jak už bylo zmíněno výše, profesionální hasiči označili disciplínu Toughest Firefighter Alive (TFA) jako více prospěšnou, než disciplínu požárního sportu. Ale paradoxně se více jak polovina profesionálních hasičů této soutěže neúčastní a nazapojuje se do jejího tréninku.

Na základě zjištěných skutečností bych pro zlepšení profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky doporučila profesionálním hasičům, aby se více zapojovali do disciplíny a tréninku TFA. Neboť Toughest Firefighter Alive je disciplína, založená na principu simulující zásahové činnosti profesionálních hasičů. Disciplína je plněna v kompletním zásahovém vybavení, díky tomu tak profesionální hasič opravdu simuluje svoji zásahovou činnost. Je také potřeba zmínit, že plnění disciplíny TFA není příliš nebezpečné, jako je plnění disciplín požárního sportu. A v průběhu závodu nehrozí tolik nepříjemných a závažných úrazů. Díky vykonávání této silové, vytrvalostní a fyzicky náročné aktivity by disciplína TFA mohla mít velmi příznivý vliv na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat a následně vyhodnotit, jaký vliv má požární sport na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky. Teoretická část bakalářské práce byla zaměřena na požární ochranu, Hasičský záchranný sbor České republiky, sbory dobrovolných hasičů, jednotky požární ochrany, požární sport a jeho jednotlivé disciplíny. V teoretické části bylo zmíněno, že první profesionální hasičský sbor v České republice vznikl v roce 1853. Postupem času se však hasičský záchranný sbor vyvíjel a v dnešní době je HZS nedílnou součástí integrovaného záchranného systému a plní jeden z nejdůležitějších úkolů při vzniku mimořádných událostí. Sbory dobrovolných hasičů patří k nejpočetnější organizaci v České republice. K roku 2022 bylo evidováno 355 468 členů organizovaných v 7 635 sborech dobrovolných hasičů. Mezi disciplíny požárního sportu patří požární útok, výstup do 4. podlaží cvičné věže, štafeta 4x100m s překážkami a běh na 100m s překážkami, disciplíny jsou zaměřeny na fyzickou připravenost hasičů. Mezi další soutěže patří TFA čtyřboj, který svými podmínkami simuluje práci hasičů při zásahu. Disciplína je více zaměřena na vytrvalost a sílu hasičů, kdy hasiči musí být oblečeni v zásahovém obleku, a proto je disciplíně přezdíváno Nejtvrdší hasič přežije.

Nejen, že dobrovolní i profesionální hasiči zachraňují lidské životy, ale z mezinárodních závodů si odnáší tituly mistrů světa. Například v roce 2022 se mužské družstvo reprezentantů ČR zúčastnilo hasičské Olympiády CTIF ve slovinském městě Celje, kde získalo na stupních vítězů zlatou medaili. Je nutno zmínit, že v roce 2018 na světovém šampionátu v Banské Bystrici, družstvo reprezentantů ČR, historicky poprvé vybojovalo zlatou medaili na Mistrovství světa v požárním sportu. Dokonce v roce 2019 na Mistrovství světa v Sratově padl světový rekord v běhu na 100m s překážkami, který pokořil, náš velice úspěšný, profesionální hasič, Daniel Klvaňa. Čeští hasiči tak vzorně reprezentují Českou republiku a řadí se mezi elitu ve světě.

V praktické části bakalářské práce byl proveden výzkum pomocí dotazníkového šetření. V rámci výzkumu byl sestaven dotazník, který se skládal z 26 otázek, na které odpovídali pouze příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky. Dotazník vyplnilo 183 příslušníků HZS ČR z příslušných krajů. Díky velkému množství respondentů, kteří odpovídali na dotazované otázky, se může dotazníkové šetření brát jako validní. Na základě odpovědí respondentů bylo zjištěno, že až 80 % profesionálních hasičů si myslí, že požární sport je přínosný v profesní přípravě hasičského záchranného sboru a slouží jako forma ke zlepšení fyzické kondice. Dále bylo zjištěno, že více jak polovina respondentů, která

se účastnila požárního sportu u dobrovolných hasičů, byla ovlivněna požárním sportem natolik, že si pro své zaměstnání zvolila povolání profesionálního hasiče. Velmi zajímavým poznatkem bylo, že pro profesionální hasiče je přínosný čtyřboj TFA. Dokonce v jedné z položených otázek dotazníku bylo zjištěno, že mezi profesionálními hasiči je TFA brána jako více prospěšná disciplína, než disciplíny požárního sportu. V následujících odpovědích bylo vyzpozorováno, že se do této disciplíny více jak polovina respondentů nezapojuje a aktivně se jí neúčastní.

Proto bych jako následné doporučení na zlepšení profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky doporučovala profesionálním hasičům vyšší angažovanost ve čtyřboji TFA. Neboť samotná disciplína je seskládaná z jednotlivých úseků, které simulují zásahovou činnost profesionálních hasičů. U této disciplíny nehrozí žádné velké množství úrazů a disciplína by mohla mít velmi příznivý vliv na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANDRÁŠKO, Petr, 2019. Nejtvrdší hasič vyhrává.: Tohle je extrémní závod, ve kterém excelují i Češi. In: *Www.redbull.com* [online]. Praha: © Petr Andráško - Archiv [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.redbull.com/cz-cs/pozarni-sport-nejtvrdsi-hasici-toughest-firefighter-alive-soutez-o-co-jde-tfa>

ČESKO, 2017. S B Í R K A: INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ GENERÁLNÍHO ŘEDITELE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY: POKYN generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky ze dne 20. března 2017, kterým se vydává organizační řád MV-generálního ředitelství HZS ČR. In: *Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR - částka 17/2017*. Praha: Generální ředitel HZS ČR genmjr. Ing. Drahošlav Ryba, ročník 2017, částka 17, MV-74711-6/PO-OVL-2016.

ČESKO, 2018. S B Í R K A: INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ GENERÁLNÍHO ŘEDITELE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY. In: *INTERNÍCH AKTŮ ŘÍZENÍ GENERÁLNÍHO ŘEDITELE HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČESKÉ REPUBLIKY*. Praha: Generální ředitel HZS ČR, genmjr. Ing. Drahošlav Ryba, ročník 2018, 10/2018, Čj. MV- 1830 1/PO0 IZS 2018. Dostupné také z: https://sport.dh.cz/images/Dokumenty/sport/dokumenty/Pravidla_pornho_sportu-2018.pdf

ČESKO. § 1 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně - znění od 1. 1. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 14. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#p1-1>

ČESKO. § 1 odst. 1 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů - znění od 1. 7. 2017. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 27. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241#p1-1>

ČESKO. § 1 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) - znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 27. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240#p1>

ČESKO. § 1 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) - znění od 1. 1. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 27. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#p1>

ČESKO. § 4 odst. 1 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů - znění od 1. 1. 2022. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#p4-1>

ČESKO. § 5 zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) - znění od 1. 1. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 14. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#p5>

ČESKO. § 6 zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) - znění od 1. 1. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 14. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#p6>

ČESKO. § 7 zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) - znění od 1. 1. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 14. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#p7>

ČESKO. § 8 zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) - znění od 1. 1. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 14. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#p8>

ČESKO. § 9 zákona č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) - znění od 1. 1. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 14. 2. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#p9>

ČESKO. Čl. 2 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky - znění od 1. 12. 2000. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 28. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110#cl2-1>

ČESKO. fragment #f2059331 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů - znění od 1. 1. 2022. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 4. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#f2059331>

ČESKO. fragment #f2115191 nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva - znění od 1. 1. 2003. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 20100 2023 [cit. 3. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-463#f2115191>

ČESKO. fragment #f2194043 nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně - znění od 1. 1. 2003. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 3. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-172#f2194043>

ČESKO. fragment #f2459332 nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků - znění od 1. 1. 2004. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 3. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-352#f2459332>

ČESKO. fragment #f2804916 zákona č. 133/1985 Sb., České národní rady o požární ochraně - znění od 1. 1. 2022. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 30. 3. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133#f2804916>

ČESKO. fragment #f2807351 nařízení vlády č. 34/1986 Sb., České socialistické republiky o jednorázovém mimořádném odškodňování osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany - znění od 30. 11. 2018. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 3. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1986-34#f2807351>

ČESKO. fragment #f4481870 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) - znění od 1. 1. 2011. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 3. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-462#f4481870>

ČESKO. fragment #f5710118 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru) - znění od 1. 1. 2022. In: <i>Zákony pro lidi.cz</i> [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 3. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320#f5710118>

Finn, M., M. Elliott- White and M. Walton (2000) *Tourism and Leisure Research Methods: Data Collection, Analysis, and Interpretation*, Harlow, UK: Pearson.

Fire Brigade Reports and Investigations: Integrated Fire Engineering and Response [online], 2013. Praha: CTU Publishing House, Czech Technical University in Prague [cit. 2023-02-27]. ISBN 978-80-01-05200-6.

Dostupné z: http://people.fsv.cvut.cz/~wald/fire/ifer/WP3/Fire%20brigade%20reports_sm.pdf

HANÁK, PhDr. Josef, 2019. Historické milníky hasičství (nejen) v obci Ratíškovice. In: *Historické milníky hasičství (nejen) v obci Ratíškovice*. Kyjov: Sbor dobrovolných hasičů Ratíškovice, s. 33. ISBN 978-80-270-5964-5.

HANÁK, PhDr. Josef, 2019. Historické milníky hasičství (nejen) v obci Ratíškovice. In: *Historické milníky hasičství (nejen) v obci Ratíškovice*. Kyjov: Sbor dobrovolných hasičů Ratíškovice, s. 35. ISBN 978-80-270-5964-5.

HANÁK, PhDr. Josef, 2019. Historické milníky hasičství (nejen) v obci Ratíškovice. In: *Historické milníky hasičství (nejen) v obci Ratíškovice*. Kyjov: Sbor dobrovolných hasičů Ratíškovice, s. 7. ISBN 978-80-270-5964-5.

Hasičské noviny, © 2022. Nové Město nad Metují: Nové Město nad Metují: HS servis, divize Hasiči Nové Město nad Metují - nakladatelství, 33(14). ISSN 2336-8721.

Hasičský záchranný sbor České republiky: Historie, 2023. In: *Www.hzscr.cz* [online]. Praha: © 2023 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>

Hasičský záchranný sbor České republiky: JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY, 2023. In: *Www.hzscr.cz* [online]. Praha: © 2023 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po.aspx>

Hasičský záchranný sbor České republiky: Požární sport, 2023. In: *Www.hzscr.cz* [online]. Praha: © 2023 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/pozarni-sport-439064.aspx>

HULHAVÝ, Martin, 2010. *Metodika plnění disciplín požárního sportu*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, EDICE SPBI SPEKTRUM XVI. ISBN 978 80 7385-091-3.

Kolektiv autorů, 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: Skripta* [online]. Praha: © MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86466-62-0.

N. K. SAUNDERS, Mark, 2018. *Research Methods for Business Students*. 8 edition. London: Pearson. ISBN 978-1292208787.

NITRA, Josef. 2021. *Pompiéři, požárníci, hasiči: dějiny českého hasičství. 2., aktualizované vydání*. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton. 362 stran. ISBN: 978-80-7553-848-2.

PECKA, František, 2022. *Historie požární ochrany*. In: *Dokumentace zdolávání požáru: Historie požární ochrany* [online]. Praha: František Pecka [cit. 2023-02-27]. Dostupné z: <https://d-z-p.cz/historie-pozarni-ochrany/>

RAFFEL, Shan W, *Fire Dynamics for Firefighters*. Second. London: Aus-Rescue. 2021. ISBN 064514200X.

Statistická ročenka Hasičského záchranného sboru České republiky 2022: Příloha časopisu 112, 2023. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, (3/2023).

ŠKODOVÁ, Barbora, 2014. *Metodika disciplíny požární útoku*. Česko: [Česko : B. Škodová], 2014. ISBN 978-80-260-6785-6.

Toughest Firefighter Alive Czech: Jak to všechno začalo, Copyright © 2016. *Www.tfa-czech.cz: jak-to-zacalo* [online]. Praha: Bc. Vladimír Vysocký [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.tfa-czech.cz/jak-to-zacalo>

VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum. ISBN 978-802-4624-778.

VOJTÍŠEK, PhDr. Petr, 2012. *Výzkumné metody: Metody a techniky výzkumu a jejich aplikace v absolventských pracích vyšších odborných škol*. Praha: © Vyšší odborná škola sociálně právní. ISBN 978-80-905109-3-7. ISSN CZ.2.17/3.1.00/30017.

Www.dh.cz: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska [online], 2023. Praha: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.dh.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CTIF	Mezinárodní výbor pro prevenci a hašení požárů
ČR	Česká republika
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
PS	Požární sport
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
TFA	Toughest Firefighter Alive

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Organizační struktura HZS ČR (Česko, 2015).....	17
Obrázek 2 Schéma štafety 4x100m s překážkami (Česko, 2018).....	27
Obrázek 3 Schéma dráhy cvičné věže (Česko, 2018).....	28
Obrázek 5 Odpovědi na otázku Pokud ANO, proč? (Zdroj vlastní, 2023).....	38
Obrázek 6 Odpovědi na otázku Pokud NE, proč? (Zdroj vlastní, 2023).....	39
Obrázek 7 Pokud jste odpověděli ANO, jakým způsobem? (Zdroj vlastní, 2023)	43

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Pohlaví (Zdroj vlastní, 2023).....	34
Graf 2 Věk (Zdroj vlastní, 2023)	35
Graf 3 Pracovní pozice (Zdroj vlastní, 2023)	36
Graf 4 Kraj, ve kterém soužíte (Zdroj vlastní, 2023).....	37
Graf 5 Příprava profesionálních hasičů (Zdroj vlastní, 2023)	38
Graf 6 Přínosnost požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023)	40
Graf 7 Strávené hodiny tréninkem PS (Zdroj vlastní, 2023)	40
Graf 8 Nejprínosnější disciplína požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023).....	41
Graf 9 Reprezentant v PS příslušného kraje (Zdroj vlastní, 2023).....	42
Graf 10 Věnujete se PS i mimo své zaměstnání? (Zdroj vlastní, 2023)	42
Graf 11 Účast v požárním sportu v rámci dobrovolných hasičů (Zdroj vlastní, 2023)	44
Graf 12 Ovlivnění výběru zaměstnání (Zdroj vlastní, 2023).....	44
Graf 13 Termín požární sport (Zdroj vlastní, 2023)	45
Graf 14 Soutěž TFA (Zdroj vlastní, 2023)	46
Graf 15 Prospěšnost soutěže TFA (Zdroj vlastní, 2023)	46
Graf 16 TFA nebo požární sport (Zdroj vlastní, 2023).....	47
Graf 17 Oblíbenost požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023)	47
Graf 18 Zázemí pro trénink požárního sportu (Zdroj vlastní, 2023)	48
Graf 19 Pokud jste odpověděli ANO, tak jaké? (zdroj vlastní, 2023).....	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Dojezdové časy jednotek požární ochrany (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023).....	23
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výbava požárního sportu

Příloha P II: Dotazník požárního sportu

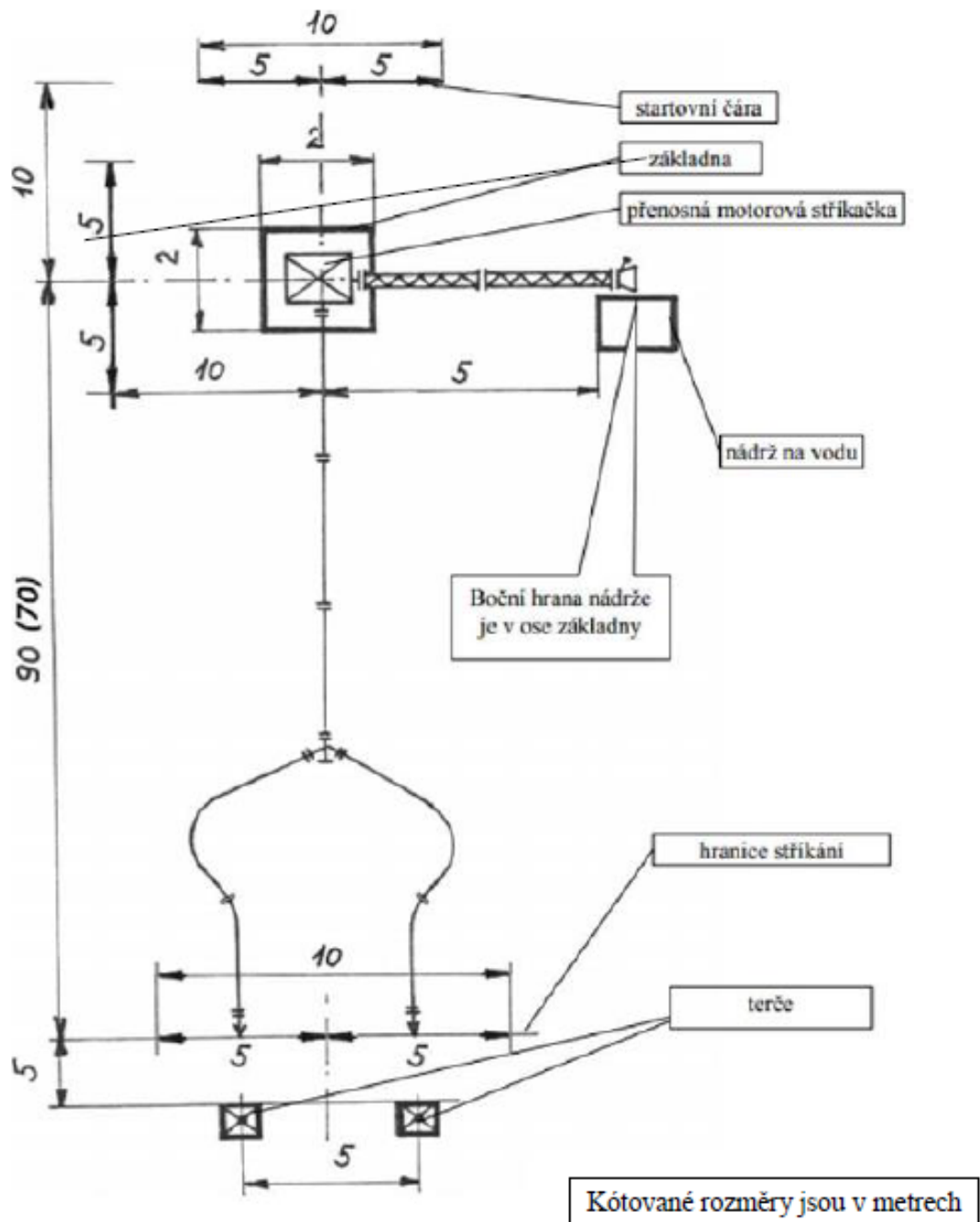
PŘÍLOHA P I: VÝBAVA POŽÁRNÍHO SPORTU

Výbava požárního sortu

Každý soutěžící nastupuje ke všem disciplínám v pracovním stejnokroji nebo ve sportovním úboru, který musí obsahovat dlouhé kalhoty (musí být úplně zakryta stehna a lýtka) a blůzu, tričko nebo dres s dlouhým či krátkým rukávem, případně tomu odpovídající sportovní kombinéza. Oděv soutěžícího musí být čistý, nesmí prosvítat a nesmí být nošen tak, aby nezbuzoval pohoršení. Oděv musí být nošen standardním způsobem, dres vždy zastrčený do kalhot, nohavice se nemusí ohrnovat. Soutěžící nemusí mít nasazené ponožky, to se však netýká závodníka na čtvrtém úseku štafety 4x100 m s překážkami, provádí-li se při plnění disciplíny hašení. Při plnění kolektivních disciplín musí mít družstvo jednotný oděv. To se však netýká soutěžícího na čtvrtém úseku štafety 4x100 m s překážkami, provádí-li se hašení. Každý soutěžící při jakémkoliv plnění disciplíny požárního sportu musí být vybaven přilbou, aby měl chráněnou hlavu. V případě kolektivních disciplín používá družstvo jednotný typ přilby, a to i ve stejné barvě. Ochranné přilby musí splňovat příslušné normy pro hasiče. Jsou povoleny přilby pro horolezce, sporty na divoké vodě, průmyslové ochranné přilby, splňující požadavky příslušných norem. Při plnění disciplín požárního sportu může být použita sportovní obuv nebo zásahová obuv pro hasiče, v případě plnění disciplíny TFA. Měly by být nošeny tretry s maximální délkou hřebů 6 milimetrů. Kopačky se však nepřipouštějí. Každý závodník požárního sportu při plnění disciplíny je vybaven koženým opaskem, širokým minimálně 45 milimetrů, s kovovou přezkou nebo jiný, bez karabin, který je používán k sebezáchraně. Provádí-li se na čtvrtém úseku štafety 4x100 m s překážkami hašení, musí mít soutěžící na tomto úseku oděv odolný proti účinkům plamenů, nehořlavou kuklu ponožky, přilbu s integrovaným průhledným štítem dosahujícím až k bradě a na obou rukou pracovní ochranné rukavice ideálně spleené lepicí páskou k oděvu, aby nevznikly popáleniny v mezerách mezi ochranným oděvem a rukavicemi. V případě, že se hašení neprovádí, je soutěžící ustrojen jako ostatní členové štafety. Každý soutěžící musí mít viditelně připevněno své startovní číslo, které pro danou soutěž obdrží od pořadatele soutěže. O umístění startovních čísel rozhoduje pořadatel. (Hasičský záchranný sbor České republiky, 2023)

Požární útok

Při požárním útoku se používá řada technických pomůcek pro dokončení disciplíny. (Česko, 2018)

Základna pro přenosnou motorovou stříkačku

Základna by měla být vyrobena z tvrdého materiálu, žádné nářadí, až na savice, nesmí přesahovat přes její okraje a rozměrově je velká 2 x 2 m, vysoká 0,1 m. (Česko, 2018)

Nádrž na vodu

Nádrž na vodu neboli „kád“ může být vyrobena z jakéhokoliv materiálu bez ostrých hran, které by mohly závodníka poranit. Výška kádě činí 0,89 m a nejmenší objem je 1000 l a plnění nádrže musí být umístěna ve spodní části. Vnitřní část nádrže musí být bez překážek.

Přenosná motorová stříkačka

Na motorové stříkačce nesmí být prováděna žádná změna v technické upraveně, která odporuje bezpečnosti práce nebo technickým podmínkám výrobce, až na výjimku instalace spouštěče. Je povoleno používat savicový nástavec nebo přechodu a na šroubení víka čerpadla musí být nejméně 2,5 závitu. (Česko, 2018)

Savice

Pro požární útok jsou zapotřebí 2 kusy savic. Délka jedné savice je 2,5 m (délkou jedné savice je myšlena vzdálenost mezi koncem pevné části savice a mezi její koncovkou). Průměr savice je 110 mm se šroubením. Přidané použití těsnících „O“ kroužků nesmí bránit sopjení savice a k napojení na motorovou stříkačku sroubováním. Šroubení i matka savice musí mít nejméně 2,5 závitu. Při přípravě na pokud mohou oba konce savice přesahovat základnu. Koncovky nesmí mít vodící náběh delší než 35 mm. Na straně savice se závitem

se délka náběhu měří včetně samotného závitu. Na straně s matkou se délka náběhu měří od hrany drážky pro těsnění. (Česko, 2018)

Sací koš

Sací koš je vybaven spojkou se závitem a slouží pro napojení na savice o průměru 110 mm, závitová část spojky sacího koše je obsazena výstupky pro použití klíče na držení svic při přípravě. Vnitřní průměr sacího koše nemůže být v žádné jeho části menší, než je vnitřní průměr spojky. Zpětný ventil musí umožňovat úplné vypuštění vody ze savic a brání přerušení vodního sloupce v svicích. Ovládání ventilu je umístěno vně pláště. Sací koš je vybaven sítím v sací části koše – oka síta musí mít maximálně 10 x 10 mm. Šroubení koše musí mít minimálně 2,5 závitu. Rozměry koše jsou o průměr sací části 220 mm a o maximální výšce koše 260 mm. (Česko, 2018)

Tlakové požární hadice „B“

Na provedení požárního útoku je zapotřebí 3 kusů požárních hadic v kategorii muži a dorostenci. Minimální délka jedné hadice je 19 m, plošná šířka hadice je minimálně 113 mm, průměr činí 75 mm po celé délce je hadice izolovaná. (Česko, 2018)

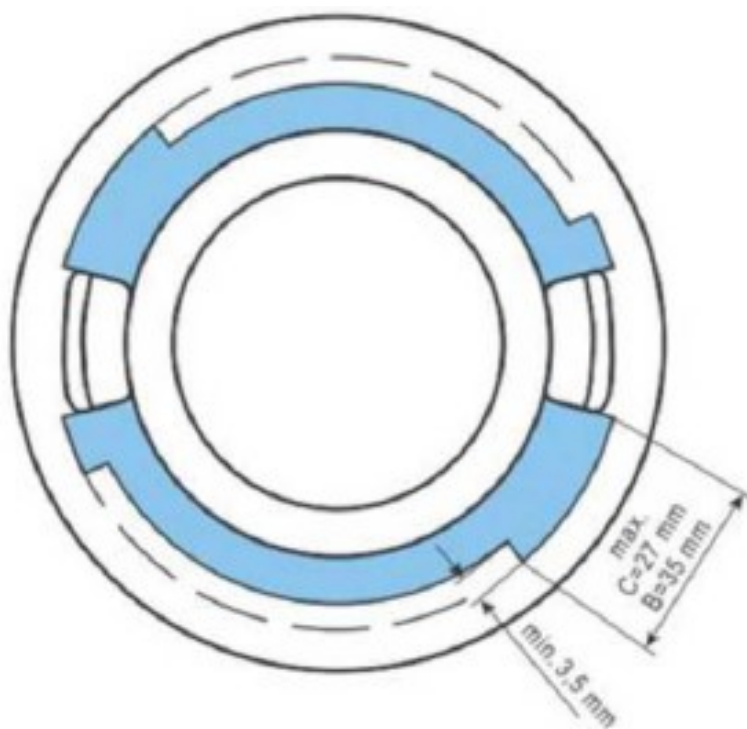
Tlakové požární hadice „C“

Na provedení požárního útoku je zapotřebí 4 kusů požárních hadic. Minimální délka jedné hadice je 19 m, plošná šířka hadice je minimálně 79 mm, průměr činí 55 mm po celé délce je hadice izolovaná. (Česko, 2018)

Půlspojka

Půlspojka se v požárním útoku používá na nářadí výtlačného hrdla motorové stříkačky a rozdělovače. Pevnou půlspojku lze použít i s pojistkou proti rozpojení, tento způsob půlspojky se používá nejčastěji. Pojistný prvek půlspojky však nesmí zasáhnout do pevnostního poměru celé spojky, nesmí nijak ovlivnit spojení půlspojek k sobě a je potřeba umožnit její napojení, aniž by bylo nutné s pojistným prvkem ručně manipulovat. Na materiálu tlakových půlspojek musí být zachovány dané rozměry a nesmí být prováděny žádné úpravy. (Česko, 2018)

Proudnice C

Při požárním útoku jsou zapotřebí 2 kusy proudnic, průměr výstřikové hubice je 12,5 mm a její maximální délka i s půlspojkou, bez ozubů, je 450 mm. (Česko, 2018)

Rozdělovač

Rozdělovač musí být třicestný s výtakovými hrdly C/B/C. Hrdla musí být funkční a musí mít vřetenové nebo kulové uzávěry. (Česko, 2018)

Terč na požární útok

Pro dokončení požárního útoku jsou zapotřebí 2 kusy sestřikových terčů. Štít terče je široký 50 cm a minimální výška terče je 50 cm s otvorem o průměru 50 mm v ose ve výši 1,6 m nad zemí. Zadní strana štítu terče je vybavena nádrží na vodu o objemu 15 až 22 litrů. Terč musí být schopen signalizovat soutěžícího po naplnění nádrže 10 litry vody. Terče se mohou vyrábět mechanické nebo elektrické. Elektrické terče jsou vyrobeny tak, aby před zahájením

disciplíny a po ukončení pokusu mohla být provedena kontrola rozhodčím, který vyprázdní nádržku na vodu. (Česko, 2018)

Štafeta 4x100m s překážkami

Každý úsek štafety je ohraničený úsekovou čarou, kdy na začátku a na konci štafety je touto čarou označen start i cíl. Vzdálenost mezi rozběhovým pásmem a předávacím územím je pro všechny soutěžící stejná, pásmo odpojení se shoduje s rozběhovým pásmem 3. převádacího území. Soutěžící, který přebírá prudnici může využít rozběhového pásma, ohraničeného čarou k rozběhu před předávacím územím. (Česko, 2018)

Žebřík pro zdolání domečku

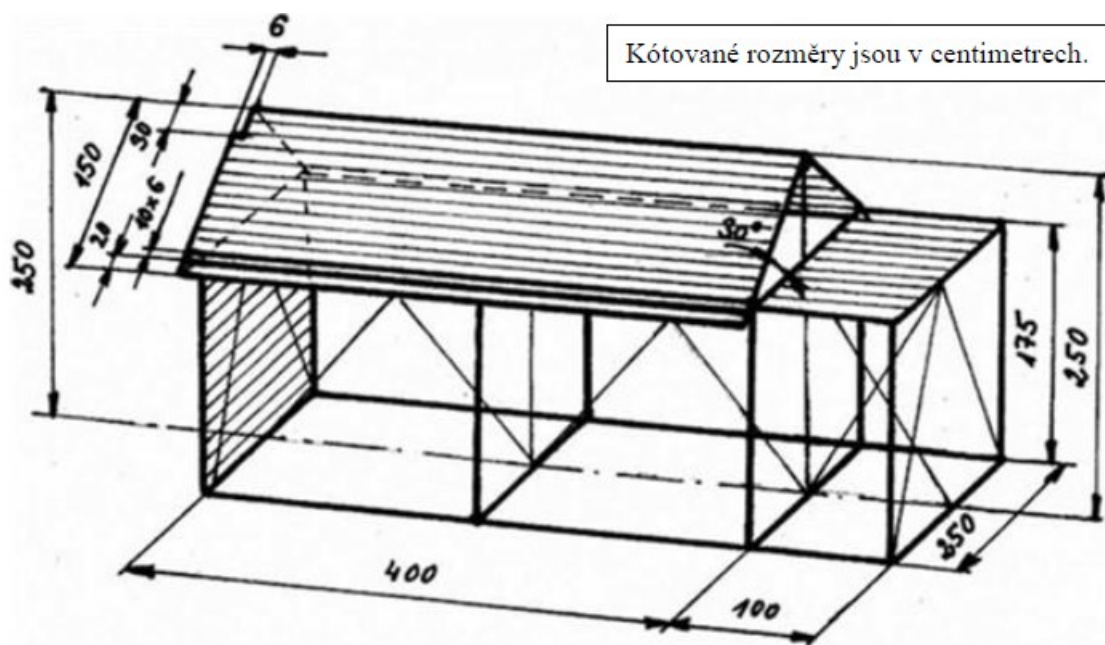
Délka žebříku činí 295 cm, vnější šířka žebříku má 30 cm, obsahuje 8 nebo 9 příčelí, jeho minimální hmotnost je 8 kg. Žebřík nesmí být opatřen hroty ani bodci a zásah do konstrukce žebříku se nepřipouští. (Česko, 2018)

Domeček

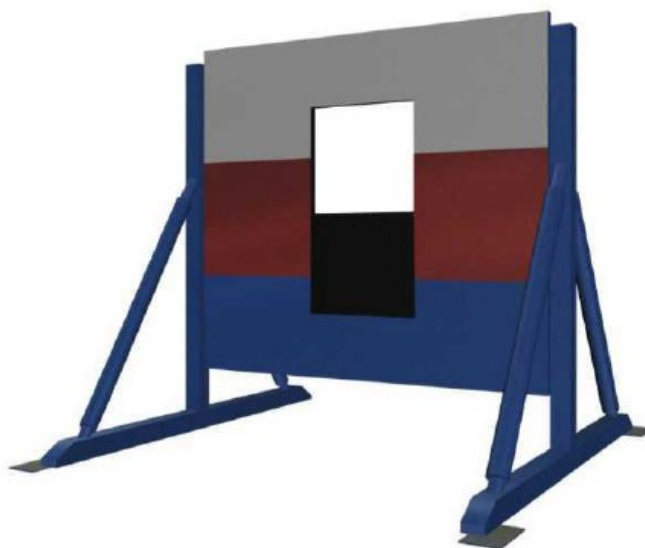
Po obou stranách přední strany střechy je vytvoření šesti centimetrový zářez od hřebene do vzdálenosti 30 centimetrů na opření žebříku. Po délce střechy, která má 20 cm, jsou po obou stranách domečku připevněny laťky, které jsou široké 10 cm a vysoké 6 cm. Zadní část

domečku tvoří plošina, která je dlouhá 1 m a vysoká 1,75 m nad zemí. Šířka plošiny se rovná šířce domečku. Povrch stěny i plošiny může být chráněn pipevněným pryzovým materiálem o maximální tloušťce 12 mm. (Česko, 2018)

Překážka s oknem

Výška okna činí 2 m, šířka 2 m, tloušťka výdřevy 4 cm. Okno je umístěno v ose překážky, jeho spodní okraj činí 1,1 m nad povrchem dráhy, překážka musí být řádně zabezpečena, aby se z místa dráhy nemohla odsunout při jejím zdolávání. Používá se v případě prvního úseku, místo domečku. (Česko, 2018)

Nádrž na hořlavou kapalinu

Nádrž na hořlavou kapalinu se umísťuje na 4. úsek štafety. Je vyrobena z ocelového plechu. Její délka činí 1,5 m, šířka 1 m, výška stěny 0,20 m. Na kratších stranách je nádrž zajištěna čtyřmi držáky, které slouží pro její přenášení. Držáky však nesmí přesahovat výšku nádrže. (Česko, 2018)

Přenosný hasící přístroj

Přenosný hasící přístroj se používá na čtvrtém úseku štafety v případě, že je nahrazena nádrž pro hořlavou kapalinu. Jeho hmotnost činí 5 až 10 kg, na dráze musí být umístěna podložka s pevným povrchem o rozměrech 0,8 x 0,8 x 0,03 m. (Česko, 2018)

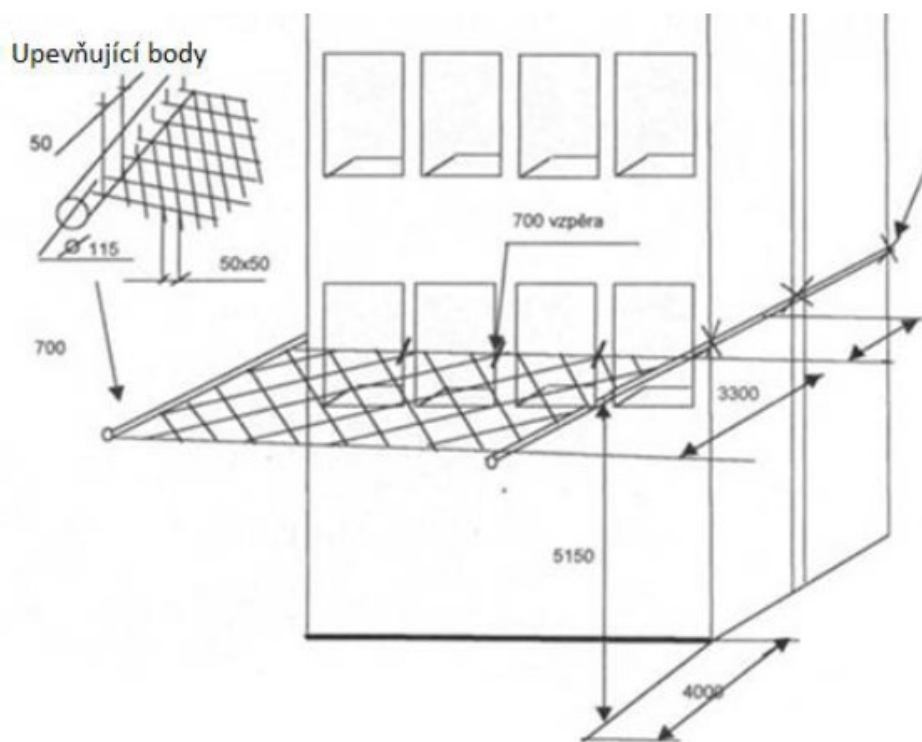
Výstup to 4. podlaží cvičné věže

Soutěžící k této disciplíně potřebuje hákový žebřík, aby mohl zdolat cvičnou věž a sešlápnout došlapovou desku, která setne čas na časomíře. (Česko, 2018)

Cvičná věž

Cvičná věž musí pro soutěžící obsahovat nejméně dvě dráhy. Šířka parapetní desky, kterou věž obsahuje, činí 0,37 m. Ve výši parapetů 1. a 2. okna jsou umístěny latě, vystupující z věže 3 cm a tvoří s parapety souvislou horizontální přímku. Rámy horní hrany okna nesmí přesahovat rovinu stěny. Povrch přední stěny cvičné věže je chráněn připevněným pryžovým materiálem, který zlepčuje adhezi a je součástí stěny. Z druhé strany cvičné věže jsou umístěny ve 2., 3., a 4. podlaží podlahy 0,8 m od horní hrany parapetní desky, pevný žebřík nebo schodiště pro sestup soutěžících z věže dolů. Na podlahách se může uchovávat cílové

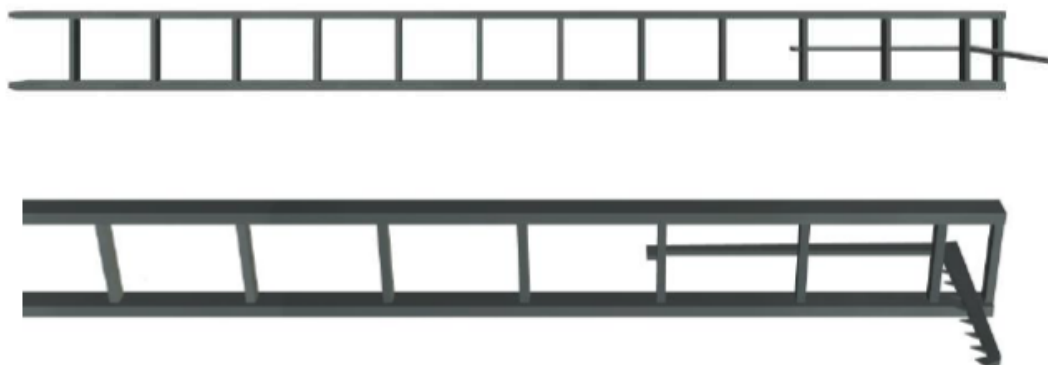
zařízení časomíry. Pod věží musí být umístěna zajišťovací podložka, v případě pádu jednoho ze soutěžících, hloubka podušky musí být 1 m pod povrchem dráhy, šířka od přední stěny věže je 4 m a musí přesahovat šířku věže po stranách o 1 m. Poduška obsahuje dvě vrstvy namíchané 1:1, 0,5 m z pružného materiálu (molitan, guma, pěnová guma) a 0,5 m písku a pilin. (Česko, 2018)

Kótované rozměry jsou v milimetrech.

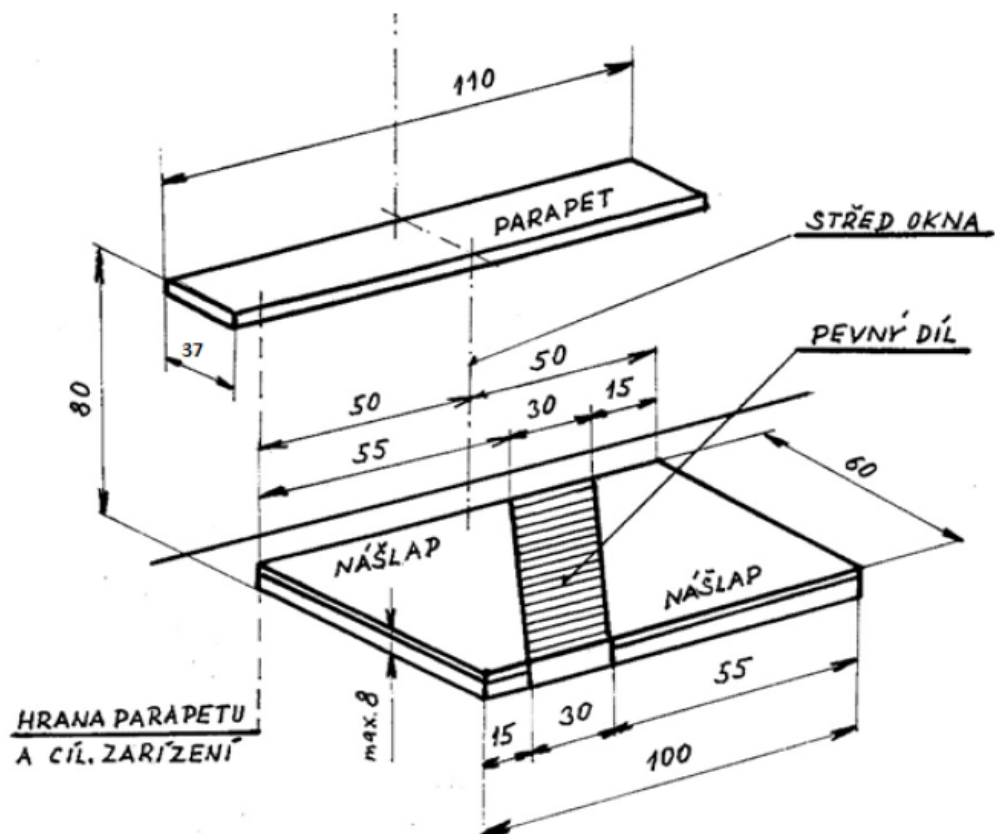
Jednohákový žebřík

Bariéra musí být řádně na dráze upevněna, tloušťka činí 4 centimetry. Povrch překážky může být chráněn spolehlivě připraveným

Cílové zařízení elektrické časomíry

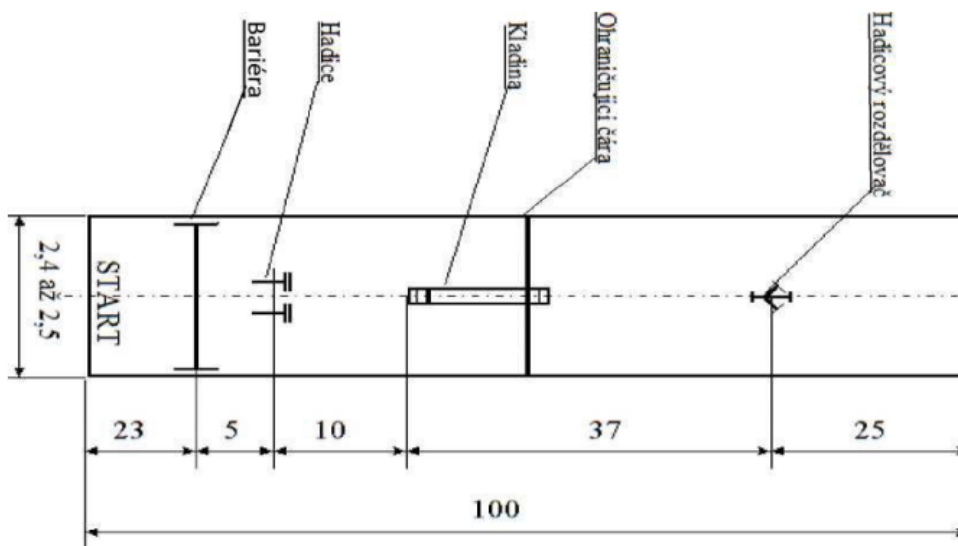
Bariéra musí být řádně na dráze upevněna, tloušťka činí 4 centimetry. Povrch překážky může být chráněn spolehlivě připraveným

Běh na 100m s překážkami

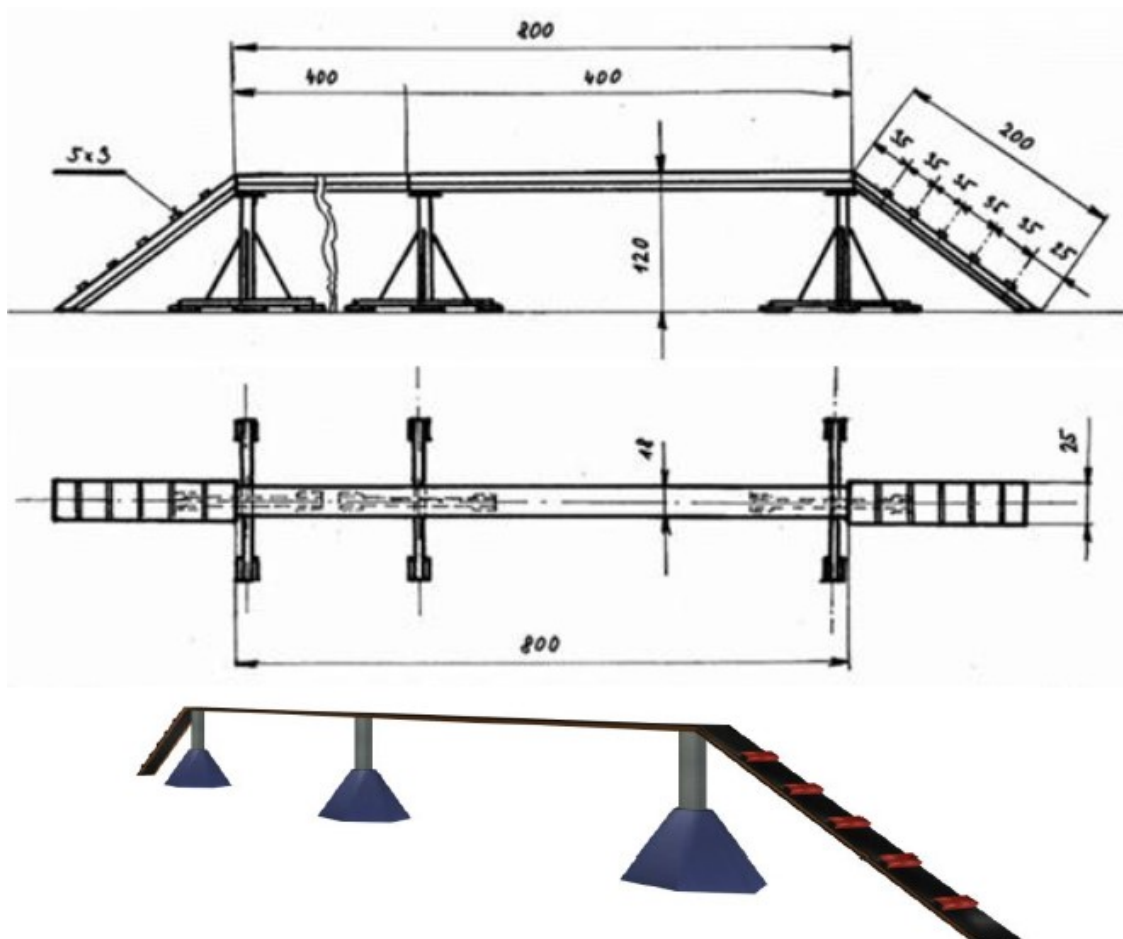
Délka běžecké trati je 100 metrů. Na dráze je umístěna bariéra, hadice, kladina a rozdělovač.

Rozmístění dráhy je následovné:

Bariéra

Bariéra musí být řádně na dráze upevněna, tloušťka činí 4 centimetry. Povrch překážky může být chráněn připraveným pryžovým materiálem typu remapur nebo analogickým materiálem zlepšujícím adhezi. Jeho maximální tloušťka může být 12 milimetrů. (Česko, 2018)

Kladina

Kladina musí být řádně upevněna na dráze. Na náběhových můstcích, které mají 4 centimetry, jsou umístěny dřevěné laťky o rozměrech šířky 5 centimetrů, krát výšky 3 centimetry, krát délky 25 centimetrů. Povrch na kladině a na náběhových můstcích může být chráněn připraveným pryžovým materiálem zlepšující adhezi o maximální tloušťce 12 milimetrů. V tomto případě musí být zachovány rozměry překážky. Pod seběhovým můstkem může být umístěn kryt, který zamezuje zachycení hadic pod kladinou. (Česko, 2018)

Hadice

Na pokus závodník používá 2 kusy hadic. Délka hadice musí být minimálně 19 metrů. Kovové půlspojky musí být opatřeny gumovým těsněním. Svinutá hadice musí dosahovat maximální výšky od povrchu dráhy 350 milimetrů, počítá se bez půlspojek a hadice musí obsahovat kruhový průřez, neboli plošnou šířku minimálně 60 milimetrů po celé délce. Na hadicích jsou povoleny pouze bezpečně upevněné doplňky ve vzdálenosti do 1 metru od půlspojky, tyto stabilizační doplňky nemohou přesáhnout šířku hadice a nesmí ovlivnit ani výšku hadice. (Česko, 2018)

Rozdělovač

Rozdělovač je kovový třícestný typ C/B/C se všemi ventily. Půlspojky musí být opatřeny gumovým těsněním a čelo půlspojky musí být směřováno kolmo k povrchu dráhy. Včetně zubu půlspojky, čili najnižší místo používané půlspojky, může být maximálně 60 milimetrů nad povrchem dráhy. Nástavec půlspojky je maximálně dlouhý 80 milimetrů. Měří se od čela půlspojky až ke konci závitu na hrdle rozdělovače. Rozdělovač nesmí být vybaven žádnými pomůckami, nesmí mít zaslepený ani jeden z jeho otvorů půlspojek a nesmí být silou položen do dráhy. Může mít maximálně 4 podpěry neboli nožičky o průměru 10 až 40 milimetrů. (Česko, 2018)

Proudnice

Proudnice je dlouhá 25 centimetrů, její hmotnost je minimálně 0,4 kg. Může být upravena pro nesení v ústech závodníka, případně je upevněná na řemínku a připevněna ke koženému opasku. Celková délka řemínku i s doplňky musí být taková, aby vzdálenost od opasku po proudnici byla maximálně 50 centimetrů. (Česko, 2018)

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK POŽÁRNÍHO SPORTU

Dotazník k bakalářské práci na téma „Požární sport“.

Dobrý den, touto formou bych Vás ráda požádala o několik minut Vašeho času k vyplnění následujícího dotazníku, který je zaměřen na téma „Požární sport“. Jedná se o dotazník k bakalářské práci a jeho vyhodnocení bude zveřejněno v praktické části.

Dotazník je určen pro pracovníky Hasičského záchranného sboru České republiky a je zcela anonymní.

Cílem dotazníkového šetření je vyhodnocení analýzy vlivu požárního sportu na kvalitu profesní přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky.

Mnohokrát děkuji za vyplnění dotazníku.

* Označuje povinnou otázku

1. Pohlaví *

Označte jen jednu elipsu.

Muž

Žena

2. Věk *

Označte jen jednu elipsu.

18 - 28

29 - 38

39 - 48

49 a více

3. Pracovní pozice *

Označte jen jednu elipsu.

- Výjezdový hasič
- Příslušník operačního střediska
- Denní příslušník a zaměstnanec

4. Kraj, ve kterém sloužíte? *

Označte jen jednu elipsu.

- Hlavní město Praha
- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj
- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Zlínský kraj
- Olomoucký kraj
- Moravskoslezský kraj

5. Patří podle Vás požární sport do přípravy profesionálních hasičů? *

Označte jen jednu elipsu.

- ANO
- NE

6. Pokud ANO, proč?

7. Pokud NE, proč?

8. Myslíte si, že je požární sport přínosný pro přípravu profesionálních hasičů? *

Označte jen jednu elipsu.

ANO

NE

9. Pokud ANO, proč?

10. Pokud NE, proč?

11. Kolik hodin ve své pracovní době, za den, strávíte přípravou (tréninkem) *
požárního sportu?

Označte jen jednu elipsu.

Méně, než 1 hodinu

1 až 2

hodiny 2

a více

hodin Jiné:

12. Jaká disciplína požárního sportu je podle Vás nejvíce přínosná k výkonu práce *
profesionálního hasiče?

Označte jen jednu elipsu.

- Požární útok
- Štafeta 4x100m s překážkami
- Výstup do 4. podlaží cvičné věže
- Běh na 100m s překážkami
- TFA
- Žádná
- Jiné:

13. Jste reprezentantem HZS v požárním sportu příslušného kraje? *

Označte jen jednu elipsu.

- ANO
- NE

14. Věnujete se požárnímu sportu i mimo své zaměstnání? *

Označte jen jednu elipsu.

- ANO
- NE

15. Pokud jste odpověděli ANO, jakým způsobem?

16. Účastnili jste se někdy požárního sportu i v rámci dobrovolných hasičů? *

Označte jen jednu elipsu.

- ANO
- NE

17. Pokud ANO, ovlivnilo to výběr Vašeho současného povolání profesionálního hasiče? *

Označte jen jednu elipsu.

- ANO
 NE

18. Co považujete pod pojmem „požární sport“? *

Označte jen jednu elipsu.

- Zdokonalování profese
 Zdokonalování psychické kondice
 Zdokonalování fyzické kondice
 Zdokonalení spolupráce pracovníků
 Způsob odreagování
 Forma zábavy
 Vůbec nic
 Jiné:
-

19. Zapojujete se do soutěže TFA? *

Označte jen jednu elipsu.

- ANO
 NE

20. Je podle Vás soutěž TFA prospěšná v povolání profesionálního hasiče? *

Označte jen jednu elipsu.

ANO

NE

21. Pokud jste odpověděli ANO, proč?

22. Pokud jste odpověděli NE, proč?

23. Co je podle Vás v požárním sportu více prospěšné k výkonu práce * profesionálního hasiče? *Označte jen jednu elipsu.*

Požární sport (požární útok, štafeta 4x100m s překážkami, běh na 100m s překážkami, výstup do 4. podlaží cvičné věže)

TFA

24. Je podle Vás požární sport oblíbený mezi profesionálními hasiči? *

Označte jen jednu elipsu.

ANO

NE

25. Má Vaše stanice zázemí pro trénink a přípravu požárního sportu? *

Označte jen jednu elipsu.

ANO

NE

26. Pokud ANO, tak jaké?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Zázemí na trénink požárního útoku
 - Zázemí na trénink výstupu do 4. podlaží cvičné věže
 - Zázemí na trénink štafety 4x100m s překážkami
 - Zázemí na trénink běhu na 100m s překážkami
 - Zázemí na trénink TFA
 - Jiné:
-

Obsah není vytvořen ani schválen Googlem.

Google Formuláře